

Lekfull akvarellist

KULTUR. Raina Clemes lär ut akvarellmålari till barn och unga, men hon målar också själv. Just nu är hon aktuell med en utställning på galleri Fåktargubben i Mariehamn, hennes första på sex år. "Lek med akvarell", kallar hon den. Nyan har tagit sig en titt och träffat konstnären. SIDAN 8

Nya Åland

Tisdag

31 oktober 2006 Nr 211 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Benhårt i spelkonflikt mellan Paf och riket

Landshövding Peter Lindbäck åkte hem utan en lösning i sikte

NYHETER. – Tyvärr. Jag hade hoppats komma längre.

Det sa landshövding **Peter Lindbäck** efter att ha träffat inrikesministeriets representanter i Helsingfors i går. Uppdraget som han fått av president **Tarja Halonen** var att försöka hitta en lösning på spelkonflikten mellan staten och Paf.

Inrikesministeriet håller fast vid sin ståndpunkt att det i sig är

olagligt av Paf att ta emot spelare från riket. Brottsanmälan dras därför inte tillbaka, något som landshövdingen föreslog.

Lantrådet Roger Nordlund (c) låter klart besviken.

– Det här visar hur svårt det här är, och hur viktigt det är att fortsätta hålla en enig linje på Åland.

Det är inte bara lilla Paf som riskerar att hamna under åtal.

Statsåklagare **Christer Lundström** grundar som bäst på åtal mot tre eller fyra andra, förmodligen stora, spelbolag där ett 50-tal personer har hörts av CKP.

– Jag känner inte till någon tidigare process i internetspel i Finland, säger han.

Åtalsprövningen väntas vara klar i slutet av året.

SIDAN 3

Foto: JONAS EDSVIK

Landshövding Peter Lindbäck.

Helmer Wikblom dömd till böter

NYHETER. Helmer Wikblom (bilden), tidigare socialnämndsordförande i Eckerö, har dömts till böter för sitt agerande i en vårdnadstvist för snart sex år sedan.

Han jämsställs därmed med en tjänsteman och bär ansvar för att ha undertecknat en utsaga som inte var helt sann, konstaterar domaren.

Däremot har det inte styrkts att utsagan påverkat slutresultatet i vårdnadstvisten. Därför förkastas faderns krav på 3.000 euro i skadestånd.

SIDAN 5

Birka måste spara

NYHETER. Anställda – oklart hur många – både i land och ombord mister jobbet när Birka Line nu går in för ett nytt, tufft sparprogram. I dag lämnas framställan till samarbetsförhandlingar in. Målet är att spara 2,5-3 miljoner euro på årsbasis.

SIDAN 4

Faddrar behövs

NYHETER. Fadderträffen för barn i Kisumu i västra Kenya lockade ett 40-tal åhörare till Röda korsgården i går kväll. Elisabeth Lundell berättade om verksamheten på barnhemmet och hur man kan bidra till skolmaterial för de föräldralösa barnen.

SIDAN 4

Fildelare blev avstängda

NYHETER. Illegal fildelning har blivit vanligare även på skolor och universitet. I Sverige har studerande blivit avstängda från datanät efter påtryckningar från amerikanska upphovsrättsorganisationer. På Åland har enstaka fall förekommit, vilket lett till diskussion med de berörda.

SIDAN 5

Foto: ULF WEMAN

Volvo-lyx i körtest

NYAN PROVKÖR. Målet var att göra en fyradörrars sedan som matchade Mercedes, Audi och BMW. – Visst känner man sig lite lyxig bakom ratten, konstaterar Nyans bilexpert **Ulf Weman** som har provkört Volvos nya M80.

SIDAN 13

Messa Nyan!

Nya Åland 0457-323 44 44

Dagens ålänning

Maria Williams – se sista sidan

Nyankortsvinnare

Susanne Ekholm Nr: 421 739

Vinner en Bingolott.

Vinsten skickas på posten.

Tusen nya träd. Olle Dahl, Peder Blomsterlund och Siv Blomsterlund mitt ibland de tusen nyplanterade äppelträderna som skall ge frukt till förädlingen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Förädlade Kökaräpplen i nytt företag

NYHETER. Barnen Blomsterlund plockar enbär från enarna utanför husknuten. **Peder Blomsterlund** planterar tusen äppelplantor till förutom de fyrahundra han redan har. **Siv Blomsterlund** plockar äpplena. **Olle Dahl** hittar ett musteri som kan tillverka äppelmust, cider och glögg.

Konstnären **Alf Jansson** utarbetar etiketter. Fångelsekunder bygger lådorna julkappsflaskorna skall förpackas i. Och nu är allt klart.

Den här veckan registreras ett nytt företag på Kökar, Peders aplogård. Flaskorna med äppelmust, ljus glögg, klosterglögg

och Kopparskärsdricka kommer att finnas i butikerna den här veckan.

– Vi vill skapa en produkt som helt och hållet är från Kökar, men vi har velat hålla alla planer hemliga tills nu då vi har produkter att visa upp, säger Olle Dahl.

SIDORNA 10-11

Ny tidtabell fr.o.m 30.10.2006

Gå in på www.airaland.com för mer information

AirÅland
www.airaland.com

Bokning även på tel. 17 110 eller hos din resebyrå

Alltid nära dig

31.10 - 5.11

Nöt inre stek

..... kg **10,50**

Gris inre filé

PÍRKKA kg **10,90**

Potatisgratäng m. ost

PÍRKKA 750 g
(EP 3,58/kg) st **2,69**

Prostens ost

ACAkg **9,50**

Karhu öl

0,5 l burk, 12-pack (EP 3,03/l)
.....(inkl. pant 1,80) st **19,99**

Roslagslimpa

510 g (EP 3,72/kg)
ÅLANDSst **1,90**

Drömrulltårta

330 g (EP 13,03/kg)
ÅLANDS st **4,30**

Smaksatt gräddglass

1 lst **2,25**

Gröna vindruvor

Rico, Italien.....kg **2,49**

Bladsallad i kruka

PÍRKKAkg **0,89**

PLUSSA

NOVEMBER MÅNADS PLUSSA ERBJUDANDEN

Delikatess- leverkorv

300 g
MED PLUSSAKORT
(EP 3,33/kg)st **1,00**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 5,63/kg) **1,69**

Köttbullar

400 g
MED PLUSSAKORT
(EP 2,47/kg) st **0,99**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 3,72/kg)st **1,49**

Valio Gefilus saftdryck

1 l, olika smaker
MED PLUSSAKORT
.....st **1,59**

UTAN PLUSSAKORT
.....st **1,90**

KÖTTPAKET 10 KG

(Beställ 2-3 dagar
före önskad leverans)

Malet kött	2,5 kg
Gris yttre filé	1,5 kg
Rostbiff	2,0 kg
Entrecôte	1,0 kg
Sidfläsk	2,0 kg
Soppkött med ben	1,0 kg

**Kampanjpris
78,00/10 kg**

EXTRA

God betjäning. För dig.

- **Mariehamn:** Citylivs, Klintens Livs, Malins Livs,
- **Brändö:** Einar Holmberg
- **Geta:** Getaboden

- **Föglö:** Föglöbutiken
- **Jomala:** Sven Mattsson
- **Vårdö:** Vårdö Närbutik
- **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

Angripen. Det är en liten mask som orsakar de blödande sårn på älgens bakhasor.
Foto: TUIRE NYGRÉN

Älgar utsatta för mask

På pass

med Julia Grims

En parasitmask orsakar blödande sår på älgarnas bakben. En sak som älgjägare uppmärksammat i år på grund av den varma hösten.

Den milda hösten kan ha oväntade följder i naturen. Blödande sår på älgens bakben har förbrylat älgjägare i södra och mellersta Finland.

Under den pågående älgjaksäsongen har det strömmat in ett 30-tal rapporter till Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet om fällda älgar med blödande sår i sina bakben.

gar med blödande sår i sina bakben.

Misstänkt varg

Älgarna är skjutna i södra och mellersta Finland och man har misstänkt att sårn uppkommit genom vargangrepp. Liknande sår kan nämligen uppstå när vargen attackerar älgen och försöker trötta ut den.

Det har dock visat sig i närmare undersökningar att sårn är orsakade av bindvävsmasken *Onchocerca cervipidis* larver. Sårn är oftast runda till formen och två till tre centimeter i diameter. Sårn uppkommer i övre delen av det vita pälsområdet på älgens bakben. De vuxna maskarna påträffas i den hårda bindväven som omger senor och leder.

Vanligt på älg

Bindvävsmasken är mycket vanlig bland våra älgar. De blödande sårn brukar uppstå i juni-juli när maskarna spräcker huden på älgens bakben för att locka till sig blodsugande insekter som bromsar och knott.

Parasitangreppen på älgarna orsakar blödande sår, men de läks ganska snabbt.
Foto: TUIRE NYGRÉN

Larven sprids sedan via dessa insekter.

De blödande sårn läks vanligtvis efter ett par veckor och när jaksäsongen startar finns bara lite förtjockningar och missfärgningar kvar på bakhasorna. Det verkar som om dessa sena iakttagelser av blödande sår är en följd av den milda hösten genom att insekterna levat längre.

Inte på Åland

Jakthandläggare Roger Gustavsson har inte hört om liknande sår på Åland.

Om någon älg har dessa sår går det bra att äta köttet ändå. Parasiten smittar inte till människan och i normala fall behöver köttet inte kasseras.

Bergman gör god kryddfisk

■ Årets upplaga av strömmingsmarknaden i Åbo lockade inte mindre än 111.000 besökare under de tre dagar den pågick. Det var totalt 25.000 fler personer än under fjolåret.

I tävlingen om den godaste kryddfisken fanns ett åländskt inslag. **Hans Bergman** från Geta kammade hem tredje platsen bakom **Börje** och **Marianne Holmberg** samt **Leif Johansson**, samtliga från Dragsfjärd. (mt)

■ **Tonax** heter en nyregistrerad firma i Mariehamn. Det är sångerskan **Maria Stenberg** som skall ge sång- och musikframträdanden, musikundervisning och syssla med skivförsäljning i sin firma.

DIN FAVORITBUTIK
FLYTTAR TILL
CENTRUMS HJÄRTA!

ONSDAG 1 NOVEMBER
öppnar vi dörren till
vår nya fräscha lokal
PÅ TORGGATAN 9!

Massor med nya produkter (bl.a. ekologiska) och till förmånliga priser. Dagen till ära bjuder vi på kaffe eller temed något gott till

Erbjudande:
PISTAGENÖTTER
saltade, orostade
-20%

Erbjudande:
AROMATE
honung, äppel, jordgubb
1,90 (norm. 2,70)
Erbj. gäller 1.11-3.11 eller så långt lagret räcker

Hjärtligt välkomna!

Torggatan 9, tel. 22 543 Vard 9.30-17.30

Kapsejsade. Latbilen gled mjukt ner i diket och chauffören klarade sig oskadd. Detsamma gjorde också lastbilen vid olyckan i Sviby igår.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Kom för nära kanten

En lastbil med sockerbeter på flaket kapsejsade i Jomala Sviby igår mitt på dagen.

Chauffören klarade sig oskadd.

Lastbilen var på väg till be-
thammen i Möckelö med ett
lass sockerbeter, när chauffö-
ren kom för långt ut på väg-
kanten.

Höger framhjul skar ner i
diket och bilen gick inte att
räta upp på vägen utan gled
ner och välte. Hela lasset med
beter rann ut.

Lastbilen bärgades senare
på eftermiddagen och ägaren
och chauffören trodde att den
skulle vara körbart skick trots
malören. (uw)

Inget gift i vattentäkt

■Algerna i Toböle träsk inne-
håller inte gift. Det svaret fick
styrelsen för Tjenan vatten i
Saltvik sent på fredag efter-
middag. Proven togs i onsdags
och skulle egentligen ha kom-
mit först i dag tisdag, men
på grund av omprioritering i
laboratoriet kom svaren i för-
tid.

Men trots att algerna enligt
provet inte producerar gift så
uppmanar vattenbolaget och
hälsonämnden abonnenterna
att inte använda vattnet som
dricksvatten eller till matlag-
ning innan det kolfilter som
beställts har installerats. Det
sker någon gång under den
här veckan. Nästa vecka räknar
Tjenan vatten med att
vattnet kan användas för all
konsumtion.

Denna information har
meddelats abonnenterna via
lappar på centrala platser i
området. (ao)

Linden-konkurs gick på plus

■Rederiaktiebolaget Lindens
konkurs gav ett överskott på
15.000 euro. Det konstaterar
boförvaltaren **Anderas Carlsson**
vid juridiska byrån Uotila
& Mattsson.

Samtliga fordringsägare
som bevakat sina fordringar i
konkursen har fått betalt till
fullt belopp. Pantborgenärer
var Ålandsbanken och land-
skapsregeringen. Övriga stora
fordringsägare var Alandia-
bolagen, Posten, Sjömanspen-
sionskassan och skatteverket.
Överskottet från konkursen
går till advokat **Kenneth Neo-
vius**, som varit bolagets likvi-
dator.

Galeasen Linden såldes
i våras för 620.000 euro till
pensionerade redarna **Bror
Husell** från Lemland och **Kaj
Engblom** från Nagu, båda
initiativtagare vid Lindens
tillkomst i början på 90-talet.
(uw)

Landshövdingen lyckades inte bända upp knuten i går

Läget låst i Paf-striden

**Inrikesministeriet står
benhårt kvar vid sin åsikt
och vägrar dra tillbaka sin
polisanmälan mot Paf.**

**Det var det svar lands-
hövding Peter Lindbäck
fick när han i går gjorde
ett försök att bända upp
konfliktknuten.**

**– Däremot fanns det
enighet om att sepa-
rera konflikten från andra
åländska frågor.**

Peter Lindbäck har, det låsta lä-
get till trots, ändå kvar en gnutta
optimism efter gårdagens träff
med inrikesministeriets kans-
lichef **Ritva Viljanen** och hen-
nes medarbetare **Jouni Laiho**,
spelansvarig inom ministeriet.
Lindbäck ser inte helt mörkt på
möjligheterna att på något sätt
förmå parterna att närma sig
varandra.

Men mötet gav svar på själva
grundfrågan:

– På mötet redogjorde jag
muntligt för ärendet och pe-
kade på hur allvarligt det har
blivit. Men trots detta kvarstår
inrikesministeriet grundsyn att
det i sig är olagligt att Paf tar
emot spelare från riket. Det
visade sig omöjligt att få minis-
teriet att ändra åsikt, berättar
landshövdingen.

Håller inte

Han har lagt ner mycket jobb
på att läsa in sig på ärendet
och träffa nyckelpersoner som
lantrådet **Roger Nordlund** och
Paf:s vd **Lars Porko**, jurister,
CKP:s förundersökningsledare,
personer vid justitiekansleräm-
betet, specialtjänstemannen i
Bryssel och andra. Genom det
har han blivit övertygad om att
inrikesministeriets ståndpunkt
inte håller.

– Jag anser att det inte i
sig är olagligt för Paf att ta
emot spelare från riket. Min
linje är alltså den samma som
landskapsregeringens och
Paf:s, och Paf kommer inte
att vika från den. Jag kan inte
komma fram till någon annan
slutsats.

Om inrikesministeriet hade
återkallat polisanmälan mot
Paf så hade det ansetts vara en
lämplig symbolisk handling.
Men ministeriets syn är att det
är en renodlad tillsynsmyndig-
het, att Paf ägnar sig åt brotlig

verksamhet och därför ska an-
mälans. Punkt slut.

– På gårdagens möte frågade
jag tre gånger på vilka grunder
inrikesministeriet anser att det i
sig är olagligt av Paf att ta emot
spelare från riket, men jag fick
inget svar.

En teori är att inrikesminis-
teriet helt enkelt har intagit sin
hållning för att slippa ytterligare
diskussioner. Om det inte finns
någotning att kompromissa
kring är det omöjligt att komma
vidare.

– Jag kan inte förstå läsning-
en, såvida den inte är ett medel.

Separera konflikten

Däremot lovade Ritva Viljanen
att aktivt vända sig till kolle-
gor och till övriga ministerier i
Helsingfors för att försäkra sig
ok att Paf-konflikten inte tillåts
förpesta andra frågor som är
viktiga för Åland.

– Hon var tydlig: Om andra
frågor påverkas så utgör det
maktnissbruk och då har hon
lovat att vidta åtgärder för att
försäkra sig om att så inte sker.

Landshövdingen krävde inte
kanslichefen på besked hur
övervakningen ska ske.

– Jag lovade å min sida att för-
medla samma budskap här hem-
ma, och jag har redan talat med
lantrådet. Han är villig att sända
ut samma signaler – att Paf-kon-
flikten ska separeras från andra
frågor. Nu återstår det att se om
parterna klarar av det.

”Jag kommer att följa det här
ärendet mycket noggrant”, sä-
ger Peter Lindbäck.

Nästa stora utmaning för hans
del är att om möjligt hitta nya
infallsvinklar för att lirka upp
knuten. En omständighet att ta
fasta på är att Paf visserligen är
polisanmält, men inrikesminis-
teriet har inte krävt att spelet
stoppas under tiden.

Klar i november

I slutet av november väntas
CKP-utredningen vara klar. I
början av nästa år tar statså-
klagaren ställning till om åtal
väcks.

– Om det blir åtal så har vi
ytterligare tre-fem år framför
oss innan Högsta domstolen
kommer med sin dom. Jag
klargjorde i går att utgången
av en sådan rättsprocess är
synnerligen oviss och att, vad

Svar nej. Landshövding Peter Lindbäck's försök att kapa den gordiska knuten i spel-
konflikten mellan staten och Paf misslyckades i går. Men ett litet steg på vägen kom han.
Foto: ERKKI SANTAMALA

jag har sett, mer talar för än
emot Paf.

Om – teoretiskt sett – HD fäl-
ler Paf om ett antal år så måste
Paf eventuellt betala tillbaka
förtjänsten av spelet till staten.

Det kan då handla om betydan-
de belopp.

Om, å andra sidan, Paf frias så
finns det risk för att förtroendet
för statsmakten rasar på Åland,
förmodar landshövdingen.

Ett 50-tal personer väntar på åtalsprövning

Spelbolag inför rätta?

**Statsåklagare Christer
Lundström i Helsingfors
har bråda dagar.**

**Före årsskiftet ska han
göra åtalsprövningar mot
ett 50-tal personer i tre
eller fyra spelbolag kring
deras spel på internet i
Finland.**

– Förundersökningarna är kla-
ra. Bara åtalsprövningen åter-
står, bekräftar han.

Han berättar att det handlar
om tre eller fyra spelbolag med
totoalt ett 50-tal aktörer som är
involverade på olika sätt. Han
vill inte säga vilka bolag förun-
dersökningarna gäller.

● **Kan det – teoretiskt sett
– röra sig om stora internatio-**

**nella spelbolag som Ladbro-
kes och Unibet och dylika?**

– Ja. Teoretiskt sett.

Om åtal väcks behandlas alla
som ett enda ärende.

På hälf

Åtalsprövningarna är på hälf.
Därför går statsåklagaren inte
längre in på de enskilda ären-
dena än så.

Christer Lundström känner
inte till tidigare processer som
handlar om internetspel i Fin-
land. På så sätt är området fort-
sättningsvis oprövat.

● **Följer ni med motsvarande
diskussion i Sverige?**

– Ja, självklart. Men lagstift-
ningen skiljer sig mellan Finland
och Sverige, och uppläggen på

de fall där åtal väckts i Sverige
har varit annorlunda. Så några
slutsatser har vi inte kunnat dra
av dem.

● **Kan man anta att det är lätt-
tare att väcka åtal mot det lilla
åländska spelbolaget än mot
de stora och att staten därför
är hårdare mot Paf?**

– Förundersökningen i fallet Paf
är inne på slutrakan och jag vill
inte föregripa den, säger stats-
åklagaren.

Lantrådet **Roger Nordlund**
(c) låter inte alls glad när Nya
Åland pratar med honom efter
Peter Lindbäck's medlingsför-
sök i går.

– Jag uppskattar hans an-
strängningar för att försöka
åstadkomma en lösning. Men

det här visar hur svårt det är.

● Är du besviken?

– Nej, men det visar hur viktigt
det är att vi från Ålands sida
fortsätter att hålla en enig linje.
Jag är fortfarande övertygad
om att vi juridiskt sett har rätt.
Inrikesministeriets inställning
är beklaglig.

● **Går det att separera Paf-
konflikten från övriga frågor
också på hemmaplan, som
landshövdingen hade som
ärende att framföra till dig?**

– Vi avvaktar. Inrikesministeriet
anger tonen. Det är inte vi som
gjort polisanmälan.

Enligt lantrådet ledde gårda-
gens försök inte till ett mindre
frostigt klimat mellan staten
och Åland. (ao)

Redan i går skrev han en rap-
port till uppdragsgivaren presi-
dent **Tarja Halonen**.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Flera bolag. Statså-
klagare Christer Lundström
håller på och prövar åtal
mot flera bolag som lockar
spelare i riket. Bilden togs
när han för några år sedan
drev statens ärenden i den
dåvarande Paf-konflikten.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Årets andra sparprogram för hårt trängda Birka Line

Nytt hot mot jobben

Birka Line går in för ett omfattande sparprogram som ska minska rederiets kostnader med upp till 3 miljoner euro på årsbasis.

Hur många arbetsplatser som berörs sägs det inget om i det här skedet.

I går morse fick börsen beskedet. De satsningar som gjorts på fler resenärer, större biljettintäkter och mera konsumtion ombord hittills i år har inte varit tillräckligt och därför är rederiet piskat att starta ett nytt program för att spara in på kostnaderna. Kryssningsverksamhetens rörelseresultat under årets första nio månader visade minus 2,5 miljoner euro.

Birka Lines vd **Anders Ingves** hade i går den otacksamma uppgiften att informera hela personalen om sparprogrammet. Han började informationsrundan på kontoret i Mariehamn där arbetsplatserna är 44, fortsatte i flera omgångar under dagen ombord på Birka Paradise där antalet årsverken är cirka 415 och avslutade med kontoret i Stockholm där antalet arbetsplatser är omkring 60.

Alla tre delar berörs, berättar han.

– I första hand gäller kostnadsreduktionsprogrammet kryssningsverksamheten. Programmet handlar om att vi till exempel ska se över våra arbetsmetoder och underleverantörskontrakt, men programmet handlar också om vissa personalminskningar.

Största delen i land

60 procent av kostnadsminskningen ska göras i land och 40 procent ombord på fartyget. Hur många tjänster som berörs är Andes Ingves inte beredd att säga ännu.

– Det är för tidigt att säga. Samarbetsförhandlingar ska

Måste spara. Birka Line startar nu ett omfattande sparprogram främst inom kryssningsverksamheten. Kostnaderna ska minska ombord på Birka Paradise (på bilden vid kaj i Stockholm) och på kontoren i Mariehamn och Stockholm och personalminskningar ingår. Foto: STEFAN ÖHBERG

inledas så fort som möjligt.

I dag tisdag lämnas framställning om samarbetsförhandlingar in. Minst fem dygn ska sedan gå innan förhandlingar inleds. Förhandlingarna får pågå i högst sex veckor.

En inbesparing på 2,5-3 miljoner euro låter som ett ganska stort åtagande. Anders Ingves håller med.

– Det är nog ett relativt omfattande sparprogram. Orsaken är att vi verkar i en väldigt konkurrensutsatt bransch och att kryssnings-

verksamheten inte går med vinst. Det är ett läge som ett företag inte kan fortsätta i. Vår strävan är att visa vinst så fort som möjligt.

● Hur tog personalen beskedet?

– Det är aldrig skojigt att få höra att man själv eller någon annan kan mista jobbet. Jag tror att många blev ledsna och tyckte att något borde ha gjorts någon annan gång. Men det är verkligheten.

Visste inget

Inför samarbetsförhandling-

arna när Birka Princess såldes i början av året valdes **Maria Salmén** till personalrepresentant för Birkas kontorsanställda i Mariehamn. I går på förmiddagen hade hon inte fått frågan om hon är villig att ta del också i de samarbetsförhandlingar som nu är på gång.

– Det här är helt nytt för oss alla. Vi visste inget, även om beskedet inte var direkt oväntat. Det är samma som förra gången, då visste heller ingen på förhand att något skulle hända.

Som börsnoterat bolag är Birka Line skyldigt att informera alla på samma gång.

Det kontorspersonalen i Mariehamn fick veta är att kostnaderna ska reduceras så mycket som möjligt.

– Antalet arbetsplatser som ska dras in nämndes inte, säger Maria Salmén som tycker att försäljningen av Birka Princess ännu känns ganska färsk.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Stort intresse för Kisumu-barnen

Hoppets stjärna samlar in pengar till skolavgifter

För att barnhemsbarnen i Kisumu i västra Kenya ska kunna börja skolan i januari behövs minst 11.000 euro.

– Utan utbildning blir barnen tjuvar eller prostituerade. Vi hoppas därför fler ålänningar vill bli faddrar, vädjar Elisabeth Lundell.

För 16 år sedan startade **Elisabeth Lundell** verksamhet för barn i Kisumu, vars föräldrar dött i aids. I fjol övertogs projektet av Hoppets Stjärna, samtidigt som dörrarna till ett nytt skolcentrum slogs upp, med plats för ett 60-tal barn.

I går mötte Elisabeth Lundell åländska faddrar och andra intresserade för att berätta om skolcentret och verksamheten i Kisumu.

– Bland de 65 barnen på barnhemmet har vi för tillfället tre 19-åringar som går sista året i högstadiet. Var de ska

fortsätta studera nästa år är en ekonomiska fråga. Vi samlar in pengar till skolavgifter för att ge dem möjligheten att lära sig ett yrke och stå på egna ben.

– Vi vill ge dem en framtid, förklarar Elisabeth Lundell och **Ildiko Stormbom**, åländsk informatör för Hoppets Stjärna.

Ålänningar aktiva

Ju högre upp i skolåldern barnen kommer desto mer kostar undervisningen. För en högstadieselev kostar skolgången kring 500 euro per år. För 19-åringarna som gör sin grundskoleexamen är skolavgiften uppe i 1.500 euro.

– I fjol samlade vi pengar för elektricitet till skolcentret och fick in 10.000 euro, bara från Åland. Därför är vi ganska optimistiska och hoppas ålänningarna vill fortsätta hjälpa till, säger Ildiko Stormbom.

Den här gången går de in-

samlade medlen till skolavgifter och skolmaterial. Böcker och pennor för ett barns skolgång kostar 150 euro i året.

– Som fadder för ett barn betalar man 24 euro i året. Målet är att varje barn ska ha flera faddrar, så ingen ensam ska behöva känna ansvar för ett barn.

Det går också att bidra genom inbetalningar och julpaket, påminner Ildiko Stormbom.

Aidsdrabbat område

Kisumu är Afrikas mest aidsdrabbade område. Samtliga barn på barnhemmet har föräldrar som dött i aids.

– De är upphittade vid bland annat offentliga toaletter och busstationer, berättar Elisabeth Lundell.

I dag leds barnhemmet av biskop **Julius Otieno** som också var med och grundade centret. Tillsammans med ett 15-tal lärare, sköterskor

Hjälper föräldralösa barn. Elisabeth Lundell är på Åland för att tillsammans med Ildiko Stormbom berätta om verksamheten på barnhemmet i Kisumu i Kenya. Elisabeth var själv med och grundade det för 16 år sedan med biskop Julius Otieno. Foto: STEFAN ÖHBERG

och övrig personal driver han verksamheten med barnhem och tre skolklasser.

– Samarbetet med honom fungerar bra. Vi har regelbundet kontakt och jag har själv besökt barnhemmet sju gånger, säger Elisabeth Lundell.

I går visade hon även konkreta bevis på att fjolårets

insamlade pengar gått fram. Hela barnhemmet lyser nu av lampor och elektricitet.

Hoppets Stjärna har i dag kring 200 faddrar på Åland, varav ett 60-tal har barn just i Kisumu.

JOHANNA LINDFORS
johanna.lindfors@nyan.ax

Tusentals singlar till Åland

■ Den 5 november anlöps Mariehamn av ett skepp med tusentals svenska och norska singlar ombord.

På söndag stiger ett tusental singlar från olika håll i Sverige och även från Norge ombord på en båt för att kryssa till Åland.

Av de hittills 750 anmälda är 450 kvinnor, berättar arrangören **Helén Andersson** som sysslar med att para ihop singlar från olika håll i Sverige.

Enligt ett uttalande i svensk press söker hon fortfarande singelmän för att få jämnare könsfördelning på båten.

– Män tycks vara blygare, försiktigare och kanske ledsnare än kvinnor, konstaterar Helén Andersson.

Målet med 24-timmarskryssningen är att skapa bestående relationer. Också vänskapsrelationer väntas födas.

Det är inte första gången en sådan här singelresa ordnas, men för första gången hålls nu en stor konferens på båten. På dagordningen står en rad mycket seriösa frågor om bland annat singlars situation i samhället. (jl)

Årets viktminskare på Godbymässan

■ Bästa bantare presenteras i år på Godbymässan som hålls den 18-19 november. Men det är inte Viktväktarna utan Ålands smådjursklinik som utser vinnare i tävlingen bland deltagande hundar och katter.

Ett 70-tal utställare utställare är klara för mässan som hålls för 14:e året.

– Antalet utställare är ungefär samma som det brukar vara, det kommer att finnas allt från knäppnålar till traktorer. Ungefär 30 procent nyheter brukar det finnas varje år, säger projektledaren **Loffe Johns**.

Godbyhallen är fullsatt med utställare, utanför hallen finns ännu lite plats.

Bland de åländska artisterna på mässans scen finns **Torbjörn Engman**, **Greta Sundström** och också Lucia-kandidaterna uppträder.

Strax över 4.000 besökare hade Godbymässan och den siffran hoppas arrangörerna på också i år. Mässan håller öppet klockan 11-17 båda dagarna. (uw)

Minigolfbana till Godby

■ Österhamns minigolfbana som nyligen revs för att lämna plats till kk-huset norr om hotell Arkipelag blir kvar på Åland. Banan har köpts av busschauffören **Loffe Johns** i Finström och Wirrans Thai House i Godby.

– Klart är att banan byggs upp vid Wirrans i Godby, men bolagsformen, hur vi skall äga banan, är ännu oklart, säger Loffe Johns.

Det var han som var först i kön att köpa golfbanan av förra ägaren **Olle Fonsell**.

– Det är viktigt banan kommer till Finström. Det hjälper alla andra verksamheter där, som Ålands idrottscenter, och drar besökare till Godby. (uw)

Studerande fast för fildelning

Elever i Sverige blev avstängda, på Åland ledde det till diskussion

På ett universitet i Sverige har ett hundratal studenter blivit avstängda från datanätet efter påstötningar från amerikanska upphovsrättsorganisationer.

Orsaken är illegal fildelning.

Enstaka fall har även uppdragats bland studerande på Åland, vilket lett till diskussion med de berörda.

– Vi har haft fall där vi märkt att det gjorts nedladdningar av musik och filmer på skolans datorer, berättar Johan Furu, it-ansvarig på Högskolan på Åland.

Fallen har lett till diskussioner med eleverna samtidigt som högskolan tekniskt försökt begränsa möjligheterna att ladda ner program.

– Alla studerande skriver på ett avtal där det står att nedladdning av program är förbjudet. Sedan är det upp till var och en att man följer det. Vi uppmantrar eleverna att se datorn som ett verktyg i skolarbetet, inte till något annat. Fildelning är ändå inget generellt problem hos oss, menar Johan Furu.

Avstängda

Vid universitetet i Växjö har hundra studenter blivit avstängda från datanätet på grund av illegal fildelning.

Brott mot upphovsrättslagen. I Sverige har illegal fildelning lett till att studerande avstängts från skolornas datanät. Sådana åtgärder har ännu inte behövt tas på Åland.

Foto: JONAS EDSVIK

Enligt universitetets it-chef är det filmbolag som hört av sig och meddelat att deras filmer laddats ned. Eftersom ip-adresserna kunde spåras till universitetets nät bestämde sig skolan för att stänga av eleverna i två veckor.

Enligt Ronny Lindström, it-ansvarig på Ålands landshovsregering, finns det ingen orsak att tro att ålänningarna skulle vara mer

samvetsgranna än svenskar, na vad gäller fildelning.

– Folk tar sig säkert större friheter på sina hemdatorer än på kontoret eller i skolan, men vi utgår från att var och en tar sitt eget ansvar. Hos oss är det ändå fråga om vuxna tjänstemän.

Ronny Lindström tvivlar på att det går att förbjuda fildelning helt och hållet.

– Det är ju en av internets grundstenar, att kunna dela

information med andra, påpekar han.

Fråntar sig ansvar

Tony Salminen, dataansvarig vid Ålands lyceum och Ålands handelsläroverk, poängterar att alla elever blir upplysta om vad som gäller för datorerna i skolan när de börjar studera.

– I avtalet står det klart hur upphovsrättslagen ska följas. Vi går noga igenom punkterna med ettorna. Samtidigt står

Johan Furu, it-ansvarig på Högskolan på Åland, ser inte fildelning som ett generellt problem, trots att det förekommit på skolans datorer.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

det också att skolan fråntar sig ansvaret vad gäller brott mot avtalet.

Avtalet gäller för studerande vi alla landskapets skolor. Hittills har Tony Salminen inte stött på enskilda fall av nedladdning.

– Det kan förekomma, men i skolarbetet har det inte varit ett problem. Däremot brukar unga säkert ladda ner program hemma i underhållningssyfte, menar han.

JOHANNA LINDFORS
johanna.lindfors@nyan.ax

Åland får snart Mensa-avdelning?

55 personer lät testa sin IQ i lördags

Nästa år kan Åland ha en avdelning för superintelligenta. Åtminstone finns här ett tiotal medlemmar i Mensa, det är Kim Metso fullständigt övertygad om.

Kim Metso är eld och lågor över testet på Åland i lördags. Det var fullsatt i hotell- och restaurangskolans auditorium. 55 testsvar fick han in och de skall nu gås igenom av en psykolog, som skall läsa också de 516 övriga svaren från tester runt om i landet, så det tar sin tid.

Hur många som klarar intelligensgränsen, ett IQ på 148, får vi inte veta. Men det blir många, försäkrar Metso.

– Erfarenheten visar att ungefär hälften av dem som deltar i testet klarar sig. Vi nordbor är så självkritiska så vi ställer inte upp om vi inte tror att vi har en god chans.

I de anglosaxiska länderna är inställningen helt annan, säger Metso, och där är också andelen som klarar testgränsen betydligt lägre.

1-2 månader

De som deltog i testet får svar om en månad eller två. Längre tid tar det knappast, tror Kim Metso.

De som har klarat mensas gräns får efter det papper där de inbjuds att bli medlemmar. Alla nappar inte, men en del gör det. Så när vi så småningom får veta hur många medlemmar Mensa har på Åland så vet vi att åtminstone så många klarade testet.

Kim Metso ser fram emot att det bildas en avdelning för

Kim Metso tror på Mensa Åland inom kort.

Mensa på Åland.

– Vi kommer att stöda så mycket vi bara kan, försäkrar han.

Och även om det, mot förmodan, inte bildas en avdelning så kommer det i vilket fall som

helst att finnas medlemmar här framöver, försäkrar han.

– Jag skulle bli otroligt förvånad om vi inte får minst tio medlemmar!

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Malin Tillström

KRÖNIKA

Från toppen till botten

Om det inte vore för erbjudandet från redaktionen, vet jag inte om jag hade vågat ta mig till hotell- och restaurangskolan för att göra Mensas test. Jag försöker leva enligt devisen att pröva allt en gång, på både gott och ont, och ignorerade därför inre ribbor och klev in genom dörrarna på lördagsförmiddagen.

Jag satte mig i raden högst upp (ibland förvandlas jag till Billy the Kid och behöver ryggen fri) och såg salen fyllas sakta men säkert med en brokig skara människor. På plats fanns journalister, politiker, idrottare och helt vanliga odefinierade människor. Om två procent av befolkningen statistiskt sätt ska klara gränsen till Mensa, verkade urvalet i auditoriet vara en representativ del. Intill mig satt lagtingsledamot Danne Sundman som konstaterade att hälften var vunnet om vi fixade att fylla i formuläret med våra personuppgifter. Jag stavade min adress fel.

Snart började jag

oroa mig för om blyertspennornas spetsar skulle hålla min aggressiva pennföring. En annan bänkgranne var förtvivlad över suddgummit i andra ändan på pennan som inte avgav någon effekt. Vi

skulle dock snart bli varse om att någon tid för suddande inte fanns.

Jag högg in på testet med gott självförtroende. När den första delen var avklarad, satt jag med rak rygg och ett småleende dansade i mungiporna. Efter en femtonminuters bensträckare, där några jag pratade med var förfärade hur svårt det varit, var jag nästan bakåtböjd av tro på mig själv.

Men så kom andra delen. Och tredje. Danne råkade kryssa i sina svar i fel kolumner och jag stötte helt plötsligt på herr Ägren i slutet på varje testdel och kluddade över det svar jag länge tänkt ut för att ge plats åt ett annat, helt ogenomtänkt alternativ. Tydligen litar jag inte längre på min intuition.

Minuterna som i början kändes alldeles lagom långa, och som gjorde att jag hann ögna igenom mina svar, blev kortare och kortare för varje delprov. Till slut var det bara att fylla i "C, C, C, C" på de fyra sista innan det var dags att vända blad.

Kanske blir det ingen plats i "björnligan" för mig ändå. Men det var onekligen intressant. Svaret kommer dessvärre inte förrän inom en tvåmånadersperiod.

Det är värre än att vänta på jultomten.

Böter för Wikblom

Eckerös tidigare socialnämndsordförande Helmer Wikblom har dömts till böter för brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet.

Dagsböternas antal är 15 och beloppet totalt 215 euro.

Domen kom i går i målet som härrör ända från september 2001.

Nya Åland har beskrivit målet, som rör en vårdnadstvist, i två tidigare artiklar. Målet har en extra dimension i och med att det handlar om en person i en kommunal nämnd. Ska man kunna dömas på grund av att man åtagit sig ett förtroendeuppdrag?

Svaret är ja. Domaren, som kallas in utifrån eftersom Helmer Wikblom är nämndeman i rätten och de ordinarie domarna därför jäviga, kommer i domskälen sammanfattningsvis fram till att den aktuella utsagan, som ligger till grund för målet, är skriven på ett sätt som missgynnar fadern till barnet och att den inte stämmer helt överens med sanningen. Domaren konstaterar att Wikblom är jämställd med en tjänsteman och bär ansvar som undertecknande ordförande.

Däremot, finner domaren, har det inte styrkts att utsagan påverkat slutresultatet i vårdnadstvisten. Därför förkastas faderns krav på 3.000 euro i skadestånd. På grund av att målet har varit så rättsligt oklart ska både Eckerö kommun och fadern stå för sina rättegångskostnader själva.

Advokat Guy Björkqvist, som företrätt fadern, får 3.800 euro inklusive moms av staten för sitt arbete.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Ms Eckerö gick trots stormen

Stormen i fredags och natten till lördag stoppade inte alla färjor. Eckerölinjens ms Eckerö gick enligt tidtabell hela helgen uppger Tusse Rönnberg vid rederiet.

I gårdagens tidning förekom en felaktig uppgift att också Eckerölinjen tvingades ställa in turer. (uw)

Hildegard bäst i Finland

Lundqvistrederierna skördade framgångar i kampen om årets bästa företag. Rederiaktiebolaget Hildegard utnämndes till Finlands bästa företag 2006. Systerbolaget Ångfartygs ab Alfa knep 11:e platsen.

Enligt tidningen Talouselämä har rederierna på fastlandet haft svårt att hämta sig från året 2004 som präglades av stormar, strejker och dyrare bränslekostnader. De åländska tankerfartygen har däremot lyckats undvika de flesta grund.

Tidningen skryter även med de åländska rederiernas säkra och för miljön trygga transporter.

Hildegard hade i fjol en omsättning på 16 miljoner euro, vinstprocenten var således 112 procent. För Alfa var omsättningen 50 miljoner, vinstprocenten 66, skriver tidningen Talouselämä. (jl)

Dop

Elvira Linda Alice Malmund döptes i lördags, den 28 oktober, i Hammarlands kyrka. Hon är dotter till Linda Malmund och Simon Mattsson från Hammarland Frebbenby.

Tim Wilhelm Qvarfordt döptes i lördags, den 28 oktober, i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Han är son till Pia och Conny Qvarfordt i Mariehamn.

Maja Olivia Wikbäck döptes i söndags, den 29 oktober, i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Hon är dotter till Jaana Kaarina och Leif Erik Mathias Wikbäck i Mariehamn.

Fanny Sola Margaretha Procopé döptes i lördags, den 28 oktober, i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Hon är dotter till Benita Procopé och Arne Selander i Mariehamn.

Nygifta

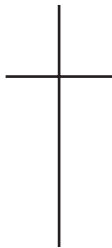
Fredagen den 27 oktober vigdes i statens ämbetshuset i Mariehamn **Anna Maria Folkesdotter Österman** och **Rickard Johannes Eckerman**, båda från Mariehamn. Båda behåller sina efternamn. Vigseln förrättades av häradsskrivare Sirja Boman.

I lördags, den 28 oktober, vigdes i S:t Görans kyrka i Mariehamn **Camilla Benita Emilia Procopé** och **Arne Kaj Emil Selander**, från Mariehamn. Makarna behåller sina respektive efternamn. Samtidigt döptes dottern **Fanny Sola Margaretha**. Vigsel- och dopförrättare var kyrkoherde Jan-Erik Karlström.

TACK

Vårt varma tack till alla som med blommor och inbetalningar hedrat minnet av vår käre **Nestor Jansson** och deltagit i vår sorg. **Britta och Hans Åke, Johan och Lars med familjer**

DÖDA

Edit Frideborg Karlström
f. Lindman
* 27.8.1918
† 25.10.2006
Du var god och trogen Tack
Tore och Rune med familjer
Syster Greta Släkt och vänner
Jordfästningen sker lördagen den 4 november kl. 14.30 i Jomala kyrka. Efter jordfästningen en minnesstund i församlingshemmet dit alla är välkomna

Gratulerar

40 år

Peter Eriksson
Namn: Peter Eriksson.
Född: den 5 november 1966 i Sund.
Bor: i Mariehamn.
Yrke/jobb: Ålands omsorgsförbund, den dagliga verksamheten.
Familj: föräldrar och två sysrar.
Födelsedagen: firas på Hildas hus söndagen den 5 november klockan 13 till 16.30. Släkt och vänner är varmt välkomna.

60 år

Christer Vest
Namn: Christer Vest.
Född: den 4 november 1946 i Oravais.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: servicetekniker.
Familj: tre barn.
Födelsedagen: firas med kalas för släkt och vänner.

Efter teknisk utbildning i Vasa kom jubilaren till Åland 1974. I elva år jobbade han för Rank Xerox innan han år 1985 anställdes hos Åland penningautomatförening. För Paf jobbar han fortsättningsvis som servicetekniker.
Christer Vest gillar att sjunga och musicera och han hör till de aktiva i Visans vänner. Ett stort fritidsintresse är långfärdsåkridsko vintertid, annars gillar han att fiska och så reser han gärna.

■ Ålands tandläkarcentral Tandläkarna ab i Mariehamn har registrerats som nytt företag. Bolagets verksamhet är tandläkar-, specialtandläkar- och tandhygienisttjänster, samt tillhandahålla utrymmen, apparatur och övrig utrustning som behövs till den verksamheten. Aktiekapitalet är 8.000 euro. Vd är **Mikael Lagström** och styrelseordförande **Tony Wingert**.

TACK

Varmt tack till alla som hedrat minnet av vår käre **Åke Andersson** De anhöriga

60 år

Birgitta Åkerholm
Namn: Nea Birgitta Åkerholm, f Ekström.
Född: den 4 november 1946 i Jomala, Gottby.
Bor: i Jomala Gottby.
Yrke: avdelningsskötare vid ACS akutmottagning.
Familj: maken **Kurt**, barnen **Peter** och **Anna** med familjer i vilka ingår två barnbarn.
Födelsedagen: ingen mottagning, firas inom familjen.

70 år

Brage Eriksson
Namn: Brage Eriksson.
Född: den 3 november 1936 på Bergön i Saltvik.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: pensionär.
Familj: sambo **Eva**, tre söner med familjer.
Födelsedagen: firas på lördagen den 4 november klockan 13 till 16 med öppet hus hemma.

Brage Eriksson började sin yrkeskarriär som sommarpolis 1959, men det var inte riktigt hans melodi. I stället övertog han sin svärfars sprängfirma och arbetade som sprängare fram till 1969. Därefter körde han långtradare för Anders Hägglund till 1974.
– Då började jag arbeta för Rederi Ab Sally på tvättcentralen där jag bland annat skötte om lagret, berättar han. I 27,5 år jobbade jag på tvättcentralen, tills jag blev pensionär för fem år sedan.
Men Brage är inte den som kan sitta i gunstolen och rulla tummarna, han trivs bäst när han har något att göra. Därför jobbar han på Holmbergs numera, med allt möjligt, kommer och går efter behov.
– Jag är ”hustomte” där, säger han glatt. Det är roligt att komma ut bland folk.
Annars har han sysselsättning hemma också, han trivs bra vid träsvarven i hobbyrummet. Tidigare hade han också radiostyrda flyg som hobby.

80 år

Uno Karlsson
Namn: Uno Karlsson.
Född: den 2 november 1926 i Lemland Bistorp.
Bor: i Jomala Möckelö.
Yrke: pensionerad mejerist.
Familj: hustrun **Helmi**.
Födelsedagen: jubilaren undanber sig vänligt all eventuell uppvaktning.

Pratstund med Erik Rask

Lugnt liv. I hemmet i Östernäs lever pensionerade bankchefen Erik Raks lugnt och stillsamt. Hälstan är inte vad den har varit, men än sköter han några revisorsuppdrag och följer med intresse debatten i det åländska samhället.
Foto: MAJ-LEN LINDHOLM

”Samarbete, respekt, laganda”

80 år

Namn: Erik Edvard Rask.
Född: den 2 november 1926 i Helsingfors.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: pensionerad bankchef, vicehäradshövding.
Familj: hustrun **Gun**, sönerna **Jan-Erik** och **Nils** med familjer i vilka ingår fyra barnbarn.
Födelsedagen: ingen mottagning, firas i familjekretsen.

För precis 40 år sedan var han med och grundade Ålands penningautomatförening, lade grunden till den organisation som i dag är landskapsägd och i dagligt tal kallas Paffen, en organisation som för närvarande är en riktigt het politisk potatis.

– Tre ideella föreningar stod bakom från början, berättar **Erik Rask**.

Själv representerade han Rädda barnen, apotekare **Fjalar Grönberg** representerade Röda korset och **Thorvald Eriksson** landskapsföreningen Folkhälsan. De första åren sköttes ruljansen av de ideella föreningarna och för de penningautomatmedel som kom in hann de bygga både Röda korsgården och Rädda barnens Backaskolan.

– Vi följde modell från både riket och Sverige och vi var hela tiden inställda på att det allmänna skulle ta över, förklarar Erik Rask. Så skedde också, landskapet tog över Paf.

Rask takt

Erik Rask kom in i det åländska etablissemang i rask takt. Det ena gav det andra och han var snart en etablerad bankman och politiker.

– Jag fick alla tiders chans att komma in i det åländska samhället, jag mötte stort förtroende, säger han tacksamt. Jag har trivts utomordentligt bra.

Han är född och uppvuxen i Helsingfors och där bedrev han också sina juridiska studier. Han blev färdig jurist

1953, auskulterade sedan vid Raseborgs domsaga och blev vicehäradshövding 1958. Efter litet olika jobb, bland annat vid ministerier och advokatbyråer, kom Erik Rask till Åland 1960.

– Jag var studiekamrat med **Jan-Erik Lindfors** som tog kontakt med mig och undrade om jag var intresserad av jobbet som landskapskamrer, minns han. Det är hans förtjänst att jag flyttade hit med min familj.

I ett och ett halvt år var han landskapskamrer (den tidens finanschef) och hann vara med om två budgetperioder.

– Det var inte så enkelt, men jag fick ett mycket bra mottagande och stöd i lagtinget och överallt, konstaterar han. Det kändes otroligt bra och inspirerande, jag kände ju ingen annan än Janne Lindfors när jag kom.

Bankman

Snart blev han bankman, 1961 utnämndes han till notariatchef vid Ålandsbanken. Där blev han kvar i sex år, tills Ålands sparbank behövde en verkställande direktör och Erik Rask utsågs.

Han uppmuntrades att söka, han trivdes, det gick bra och han stannade till pensioneringen 1987. Den tiden såg den lokala konkurrensen annorlunda ut, fem banker tävlade om kunderna, men Ålands sparbank klarade konkurrensen och expanderade.

– Utvecklingen berodde absolut inte bara på mig, säger han, och betonar kraftigt betydelsen av laganda och gott samarbete.

Problemen för sparbanksrörelsen började senare på centralbanksnivå, flera år efter Erik Rasks pensionering.

– Det är som när ett träd börjar vissna i toppen, det sprider sig längre och längre ned och kan sluta illa.

Han trivdes mycket bra på banken och har många god minnen från den tiden.

– Jag har alltid betraktat mig som en gammal legoknekt, i enlighet med nam-

net, man ska jobba till 100 procent, då är det bra!

Politiker

Samtidigt som Erik Rask var chef för sparbanken var han också politiskt engagerad. I elva år fungerade han som utskottssekreterare i lagtinget, åren 1961 till 1972, han var lagtingsman 1972 till -76 och ordförande i lagutskottet ett år.

I nio år var han medlem av Ålandsdelegationen, vilket innebar mycket resande till regelbundna möten i Helsingfors. För sina insatser det åländska samhället till nytta och gagn har han som erkänsla fått både självstyrelsen minnesmedalj och jubileumsmedaljen.

– Dem värdesätter jag särskilt, säger han.

Erik Rask var ordförande i Rädda barnen några år, han har varit aktiv i Lions, sjungit i Mariehamnskvartetten och gillat att segla.

– Att segla och senare att färdas med motorbåt har varit ett stort intresse, som ung var jag kommodor i Helsingfors kanotklubb som också hade segelbåtar, berättar han. Där blev jag för övrigt bekant med Gun och fick lära henne segla.

Revisor

Många revisorsuppdrag har han också haft genom åren, bland annat som landskapsrevisor. Fortfarande är han revisor i Krigsveteranerna på Åland och han är ordförande i sitt bostadsbolags styrelse.

Som pensionär tvingas han leva ett lugnt liv, hälsan sviktar.

– Men jag följer nog med vad som händer och känner lust ibland att ta del i debatten, säger han leende.

Det som alltid varit viktigt för honom, i yrkeslivet så väl som inom politiken, har varit samarbete, respekt och laganda.

– Det gäller i alla sammanhang och oberoende av ställning, säger han. I ett samarbete där alla respekteras, känns arbetet tillfredsställande.

OBS! Det händer

TISDAG 31.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Artur** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** Skräckfilmen "Grudge 2". F-15. Filmen fick två stjärnor när den recenserades i fredagens Nya Åland.

Nöje
● Parks bar. Blandad musik från baren.

Frimärksstämpling
● Casino PAF, Torggatan 14. Specialstämpling kl 11-14. Konstnären Juha Pykäläinen signerar årets julmärken kl 11-19.

ONSDAG 1.11

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Gun** och **Gunhild** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** Skräckfilmen "Grudge 2". F-15. Filmen fick två stjärnor när den recenserades i fredagens Nya Åland.

Film
● **Röda korsgården kl 19.00.** Kenya-afton. Elisabeth Lundell berättar om barnhemmet och arbetet med aidsdrabbade barn i Kisumu.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** DJ Tony..
● **Parks bar kl 21.00.** Trubaduren Richard "Räven" Holmgren.
● **Dinos.** Coverbandet Made in Thailand

Sångcafé
● Geta församlingshem 13.00. Psalmsångscafé med Guy Karlsson och Eva Lindblom.

Viktor, 3 år, och Filip, 9 år har fått en lillebror. Vid födseln den 28 oktober vägde han 4.890 gram och var 55,5 cm lång. Föräldrar är Tiina Eriksson och Jonas Thörnroos och familjen bor på Lappo. Foto: JONAS EDSVIK

Lilla Lycke Wikstrand kom till världen den 16 oktober, och då vägde hon 3.750 gram och var 51 cm lång. Stolta syskon är Laban 2 år och Aida 4 år. Föräldrar är Sandra Wikstrand och Peter Österman. Familjen är bosatt i Vasa. Mormor och morfar är Kine och Torsten Wikstrand i Lemström, Jomala. Foto: PRIVAT

Sista dagen fånga gäddan

■I dag, den 31 oktober, är sista dagen att lämna in bi-drag till fisketävlingen Nyan-nappet. Nya Ålands egna fisketävlingen där längden på den fångade gäddan är det viktiga.

Nyan-nappet inleddes den 1 juni och avslutas alltså i dag. Den som vill delta bör skicka in ett fotografi av gäddan, tillsammans med ett exemplar av Nya Åland som är utgivet så nära fångstdagen som möj-

ligt. Gäddans längd, fiskarens namn, fångstdatum och -plats och bete skall även anges. Riktigheten i uppgifterna skall bestyrkas av en myndig person. Fiskeweekend i Sverige,

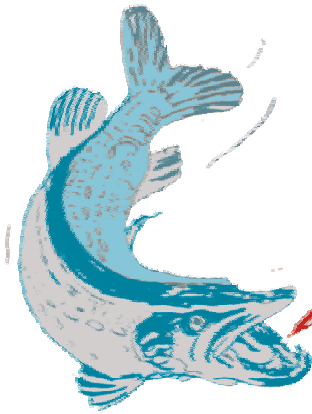
mobiltelefon och drag finns bland annat på vinstlistan. Den 9 november presenteras månadsvinnarna för oktober och såklart totalvinnarna i både seniorklassen och junior-klassen av Nyan-nappet.(ab)

1 JUNI – 31 OKTOBER

TÄVLINGSREGLER

- 1. Tävlingen startar 1 juni och pågår till 31 oktober 2006.
 - 2. Tävlingen omfattar endast gädda fångad genom spinnfiske på åländska fiskevatten, i enlighet med gällande lag och andra bestämmelser samt god fiskesed.
 - 3. Tävlingen är indelad i två kategorier:
 - Seniorer, personer som är 15 år och äldre
 - Juniorer, personer som är 14 år och yngre.
 - 4. Blanketter för deltagaruppgifter finns att hämta vid **Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden** eller på **Nya Ålands hemsida www.nyan.ax.**
 - 5. I slutet av varje månad koras en månadsvinnare i respektive kategori, detta är den person som fångat den längsta gäddan under föregående månad. Efter tävlingens slut kommer totalsegrare, dvs. den person i respektive kategori som fångat den längsta gäddan under hela tävlingsperioden att koras.
- För att delta krävs:**
- Fotografi av gäddan tillsammans med ett exemplar av Nya Åland daterat så nära fångstdatumet som möjligt
 - Gäddans längd
 - Fiskarens namn
 - Fångstdatum
 - Fångstplats (minst kommun och by)
 - Bete
 - Ange gärna även gäddans vikt, men det är längden som resultatet baseras på!
 - Uppgifternas riktighet skall bestyrkas av ytterligare en myndig person.

FREDAG 3 NOVEMBER KL 10.00
SISTA INLÄMNINGSDAG FÖR GÄDDOR FISKADE I OKTOBER

Nyan-Nappet
ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

Seniorer:
1:a pris: Fiskeresor till Älvkarleby värd 350 €
2:a pris: Presentkort 100 € från Fiskarboden
3:e pris: Nyanprylar
Juniorer:
1:a pris: Mobiltelefon från Sonera Piste, värd ca 300 €

Månadspriser bestående av fina dragpaket, värde ca 30 €

Utlottning! Vi lottar ut två handgjorda drag av Jussi Kuitunen bland alla inlämnade bidrag i oktober månad!

Tävlingsregler, resultat, bilder, m.m., se www.nyan.ax

I samarbete med:

Leker med akvarell

Vått-i-vått och snabbt skapande tilltalar Raina Clemes

Ställer ut. Raina Clemes leker med några av de arbeten hon nu visar i sin utställning "Lek med akvarell".

Foto: STEFAN ÖHBERG

Raina Clemes leker gärna med akvarell. "Lek med akvarell" kallar hon den akvarellkurs för barn som hon två somrar hållit vid Önningebymuseet och det är också namnet på den egna utställning hon nu visar på galleri Fäktargubben.

Det har gått sex år sedan Raina Clemes senast höll en helt egen utställning. Den gången visade hon arbeten i flera tekniker, samt grafik, i Marie-

hamnsgalleriet. Det genomgående motivet var den gången blommor. Fortfarande målar hon blommor, men säger att intresset inte är lika stort som tidigare. I utställningen på Fäktargubben finns bara några få blommotiv med.

Björkar

I stället är det nu landskap, och utsnitt ur landskap, som gäller. Bland annat kan man se flera målningar med björkstammar. Det är motiv som hon har nära inpå sig där hon

bor i Johannebo i Norra delen av Mariehamn.

– Det finns mycket gott om björkar där, konstaterar hon. Med åren har det blivit allt mera akvarell för Raina. Det beror bland annat på att hon undervisar just i akvarell. Utöver sommarkurserna är hon engagerad som lärare i den skapande verksamheten vid Ålands yrkesskola och också där handlar det om akvarell.

Hon säger också att akvarellen tilltalar henne eftersom

det på något sätt är ett så rent och fräscht måleri

– Det är ju också en snabb teknik och det passar utmärkt för mig,

Vått-i-vått

Det tjugotal akvareller hon nu visar är alla i litet format, något som hon sysslat ganska mycket med på senare tid. Det är också för det mesta fråga om arbeten i vått-i-vått och även det sättet att måla akvarell på gillar hon.

– Det blir som en lek. Hur

mycket vatten skall man ta, hur mycket färg, hur reagerar just den eller den färgen, hur länge kan man vänta utan att allt rinner bort?

Att ljus och skuggor spelar en stor roll i henens sätt att måla kan man också se i det hon nu ställer ut.

Vernissage på utställningen är det på torsdag kväll kl 18-20 och utställningen på Fäktargubben kan sedan ses till den 25 november.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

notiser

Ålands kyrkosångkrets

musikgudstjänst i Jomala kyrka på söndag kväll kunde genomföras inför en välfylld kyrka. Det var psalmer och sånger av Anders Frostensson som stod i fokus både i de psalmer som sjöngs gemensamt och i de sånger som framfördes av körer, sånggrupper och solister. Kaplan **Roger Syrén** som var kvällens talare berättade om Frostensson som gick bort i april i år nästan 100 år gammal. Frostensson skrev omkring 600 psalmer och sånger och ett trettiotal av dem ingår i den nuvarande finlandssvenska psalmboken. I naturlyriken hos Frostensson såg Syrén intryck som kunde vara hämtade från hans sommarställe i Geta.

Sång- och musikprogrammet leddes av kantoreerna **Guy Karlsson, Henrik Östman, Katrin Gwardak och Kaj-Gustav Sandholm**, den sistnämnde även ordförande i kyrkosångkretsen. Som sångsolister medverkade **Linn Ekebon** och **Göran Blomqvist** medan **Kjell Frisk**, klarinett, **Siv Ekström** och **Ida Kronholm**, violin, stod för instrumentala inslag.

Musikgudstjänsten hade på eftermiddagen föregåtts av en givande workshop inom kyrkosångkretsen. □

En kväll om Färöarna

med föredrag av Gudrun Gudmundsen blir det på Medis, Kursgården i Mariehamn i kväll kl. 18.30-21.00. "Färöarna - natur och kultur" är rubriken. Det handlar om storslagen natur, rikt fågelliv, ballader och kedjedans, hantverk och mycket annat. Diabilder och film illustrerar framställningen och deltagarna får också smaka på någon specialitet från Färöarna. En kursavgift upptas av deltagarna. □

Författaren Leo Löthman

samtalar på onsdag, den 1 november kl 18.30-20.00 på stadsbiblioteket i Mariehamn med Gunnel Ekelund. Det handlar om Löthmans författarskap i allmänhet och hans nya bok "Isnätter" i synnerhet. medis arrangerar kvällen i samarbete med Mariehamns stadsbibliotek. En kursavgift upptas av deltagarna. □

ESSO Snack & Shop Erbjudanden 1-30.11.2006

**Koff
6-pack**

5,95€
(2,70 €/l)

**Ed
Ed lemon light
0,5 l**

1,95€
(5,45/l)

**Marabou
chokladplattor
Daim
200 g**

1,95€
(9,75 €/kg)

**Taffel
Chips
180-
250 g**

2,50€
(10-13,88 €/kg)

**Mynthon
pastiller
35 g**

1,00€
(28,57/kg €/kg)

**Panda
Laku Mix
Suklaa Mix
350 g
1 påse**

2,50€
(8,33 €/kg)

**Köp två
Osram Silverstar
lampor för körsljus
så får du en
reflexväst på köpet**

H4 6,00€ st (Norm. 9,90)
H7 12,00€ st (Norm. 15,00)

Osram Silverstar ger upp till 50% mer ljus på vägen och upp till 20m längre sikt!

Blåslampa 39€
(slang och regulator ingår ej)

Rundbergs Bil & Service Ab
Strandgatan 1 B, tel. 15 222 www.rundbergs.com

Mångkulturellt veckoslut

Mångkulturell kväll skall bli på stadsbiblioteket i Mariehamn lördagen den 11 november. Det är Ålands mångkulturella förening i samarbete med Ålands landskapsregering som arrangerar. Fredan den 10 november hålls också ett seminarium på Medis.

I programmet under den mångkulturella kvällen ingår en paneldebatt om flykting- och invandrarfrågor på Åland. I panelen deltar **Camilla Gunell** från landskapsregeringen, professor **Lars D. Eriksson** från Helsingfors, **Gerd-Peter Löcke**, ivrig debattör i invandrarfrågor från Helsingfors, **Tia Itkonen**, invandrarlärare i Tensta och Rinkeby, **Kaveh Bahar** och **Jouya Shafiei**, bosatta på Åland med iransk bakgrund. Debatten leds av **Carina Aaltonen**.

Publiken kommer också att få ställa frågor till panelen. Speciellt de grupper invandrare och inflyttade som inte velat delta eller rymts med i panelen hälsas välkomna att delta med frågor.

Musik och mat

Under kvällen får publiken också höra musikgruppen Machu Picchu, numera verksam i Helsingfors men ursprungligen från Peru. Gruppen framför musik från Anderna och annan sydame-

Musik från anderna. Musikgruppen Machu Picchu, ursprungligen från Peru men numera med Helsingfors som bas, framträder på den mångkulturella kvällen i Mariehamn.

rikansk musik på originalinstrument.

Mat från Åland och Asien kommer att finnas att köpa, meddelar arrangörerna.

Kvällen avslutas med kurdisk dans där även publiken kan ansluta sig. Entrén är fri.

Arrangörerna hoppas också att så många som möjligt klär sig i dräkter från sina respektive hemländer.

I anslutning till den mång-

kulturella kvällen håller **Riitta Eckerman**, som Nyan tidigare berättat, en fotoutställning i biblioteket med bilder från Senegal, Gambia och Kap Verde. Utställningen pågår mellan den 31 oktober och 11 november.

Seminarium

Seminariet på Medis fredagen den 10 november hålls kl. 9-12. Seminariet tar upp frågeställningar kring in-

flyttningen till Åland och integrationen av nyinflyttade personer. Målgrupp för seminariet är personer som i arbetet kommer i kontakt med integrationsfrågor. Arrangör för seminariet är Ålands landskapsregering i samarbete med Medis, AMS, Ålands folkhögskola och Röda korset. Kontaktperson är **Jan-Ole Lönnblad** tel. 25000 eller per e-post: jan-ole.lonnblad@regeringen.ax.(jk)

Wasateaters nya chef heter

sannolikt Sija Metsärinne. Skådespelaren och regissören Metsärinne föreslås enhälligt av teaterns direktion. Artisterna och den övriga personalen har också uttalat sig för henne.

Seija Metsärinne som är 53 år och bosatt i Esbo. På Wasa Teater medverkade hon senast i pjäsen "En komikers uppväxt". Styrelsen för Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur väljer formellt den nya teaterchefen den 8 november. □

Ring direkt till kulturen

Jan Kronholm528 466

Nya Åland
☆☆☆

Vigsel har hållits mellan **Benita Procopé** och **Arne Selander** den 28.10 i S:t Görans kyrka i Mariehamn och därefter förrättades dop av brudparets dotter som döptes till **Fanny Sola Margaretha**. Faddrar är Helene Wahlgren, Stockholm och Stig Selander, Mariehamn. Vigsel- och dopförrättare var kyrkoherden Jan-Erik Karlström.

★★★★ **KALMERS** ★★★★★

3 GODA SKÄL ATT BESTÄLLA BÅT NU!

- * Du får din båt utrustad enligt dina önskemål i vår
- * Du får en betydande pridförmån
- * Du binder priset till dagens pris

När du beställer
före 20.11.2006

Se modellerna www.bellaboats.fi

VÄLKOMMEN IN TILL OSS OCH DISKUTERA

VIKINGAGRÄND MÅND-FRED 8-17 LÖRD 10-14 TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI

Ring direkt till fotograferna

Stefan Öhberg 528 469
Erkki Santamala 528 470

Nya Åland
☆☆☆

SUCEÉN VÄXER
★★★★★
redan **30.000**
FÖRNYADE
HEM

Mera synligt till samma pris!

Kök Badrum Garderober Innerdörrar

- Elega förnyar behändigt ditt kök för upp till 50% billigare
- Super-tjänst från planering till montering, du lyckas säkert!
- Drag också nytta av skatteavdraget!
- Byte av endast luckor efter mått

ELEGA
Ge hemmet ett nytt utseende

Henrik Lammi
tel. 0400 964 890
www.elega.fi

Äppel päppel och Peder. Peder Blomsterlund har varit äppelodlare i tjugo år med fyrahundra äppelträd.

Mild gl

Från äppel på träd till

Nytt företag på Kökar förädlar äp

Det doftar äppel i köket hos Södergårds i Österbygge, eller Peders aplagård, som företaget som förädlar äppel till äppelmust, äppelcider och äppelglögg heter. Här i köket har äppelodlarna Peder och Siv Blomsterlund tillsammans med affärsmannen Olle Dahl provsmakat äppeldrycker sedan i våras.

– Vi har provat och förkastat över tjugo sorter innan vi kom fram till smakerna på de fem drycker som nu är klara, säger Olle Dahl.

Det växer rönnbär utanför köksfönstret, kanske var det därifrån idén kom till att smaksätta en äppelglögg med rönnbär. Det visade sig inte vara en så lyckad smakkombination, än.

– Mot slutet blev det bra, kanske kommer vi ut med en rönnbärsmaksättning nästa år, säger Olle Dahl som bor i Mariehamn men rest ut till Kökar så gott som varje helg under hösten för att allt skall bli klart till den här veckan.

Det som däremot blev en självklar smaksättning var vinbären i den röda glöggen och enbären i Kopparskärsdrickan.

– Vi ville skapa något genuint, något för turisterna att ta med sig och något för ålänningarna att ha på julborden. Havtorn finns till exempel inte på Kökar, därför använder vi inte det. Däremot växer enbär utanför husknuten, säger Olle Dahl som med sitt yrkeskunnande inom butiksbranschen står för förmedlingen och kontakterna inom det i veckan grundade företaget Peders aplagård.

Tusen fler

Peder själv, Peder Blomsterlund, odlar äpplena, och det har han gjort i tjugo år.

– Det krävs så oerhörda mängder med träd för att äppelodling skall bli lönsamt.

Han har tidigare haft fyrahundra äppelträd. I flera år har Olle Dahl gått förbi äppelodlingarna när han besökt sina föräldrar. En dag föddes idén om en äppelförädling som pro-

Ljus glögg. Glögg borde inte begränsas till julaften, menar Peder Blomsterlund och tipsar om att deras ljusa glögg passar med äppelvodka och is.

Exklusiva etiketter. Konstnären Alf Jansson har arbetat fram etiketterna som pryder flaskorna.

ducerar genuin Kökarkänsla, samtidigt som äppelodlingarna skulle bli lönsamma. I våras planterade Peder Blomsterlund tusen äppelträd till.

– Vi tror på det här företaget och registrerar det på Kökar. På långsikt vill vi ha ett eget musteri här, men det är för riskfyllt just nu. Vi skickar äpplen, enbär och alla andra ingredienser till ett musteri i Mälardalen, de gör råsaften och blandar smaksättningar, dessutom buteljerar de drycken och vi får den tillbaka försäljningsklar, säger Peder Blomsterlund.

Kall glögg

Den tredje parten i företaget är Siv Blomsterlund, Peders fru. Hon plockar äpplena och är med och tar fram smaker. Hon arbetar som kokerska på äldreboendet Sommarängen och Peder Blomsterlund är

Made in prison. Trälådan är tillverkad av fängelsekunder. Oll

barmästare på Birka Line, de är båda intresserade av annorlunda smakkombinationer.

– Att blanda konjak i glöggen ger bättre smak än vodka, och lite äppelvodka och is med den ljusa glöggen är en verklig höjdare, tipsar Peder Blomsterlund.

– Glögg borde man dricka oftare än på jul, vår ljusa glögg har inte en så stark julsmaak utan fungerar också kall på sommaren, säger Olle Dahl.

Idéerna är många kring hur man kan utveckla företaget. Nu är alla dryckerna alkoholfria, men mustriet man anlitar håller på att lära sig hur man skall arbeta med drycker

som innehåller sprit. Både mos och gelée finns också i planerna och småningom vill man utvidga hela Åland i projektet.

– Vår Kopparskärsdricka har fått sitt namn efter skärgården här utanför Österbygge. Kanske kan vi snart ha en Slottscider efter Kastelholms slott eller en Stormskärsmust efter ön, säger Olle Dahl.

Hemligt

Alla äppel i dryckerna kommer från Blomsterlunds odlingar och dryckerna innehåller inte andra tillsatser än konserveringsmedel. Dryckerna säljs i de flesta åländska

VINNARE DALBOdagen TIPSRUNDAN

GRATTIS
DU HAR VUNNIT!

RÄTT SVAR: 12
Michael Lofthus
Vita Leite

RÄTT SVAR: 1983
Johanna Grönlund
Alma Kalman

RÄTT SVAR: 14
Jan-Erik Larson
Johan Grönlund

RÄTT SVAR: 28,90
Margit Kalman
Mårten Willner

RÄTT SVAR: 15
Arne Kalman
Pirjo Grönlund

RÄTT SVAR:
strävan efter ständig förbättring
Petra Svanström, Marita Larsson

RÄTT SVAR: bensin/el
Per-Olof Grönlund
Anne-Marie Asplund

RÄTT SVAR: 25
Ieva Leite
Sigbritt Finne

Vinsterna hämtas från respektive företag.

Glögg. Klosterglöggen som Siv Blomsterlund häller upp smakar julafton.

Äppel på flaska

Äppel till must, glögg och cider

Dahl och Peder Blomsterlund hoppas lådorna med sitt innehåll skall bli årets julklapp på Åland.

butiker och i delikatessbutiken Kajsa Varg i Stockholm.

– Vi marknadsför inte mycket i början, utan låter ryktet gå, säger Peder Blomsterlund.

– Vi har hållit det här hemligt fram till nu, också för Kökarborna. Det kan vara förödande att gå ut med storstilade planer innan man har produkterna på bordet. Vi har en lång process bakom oss, med receptutveckling och ansökningar om streckkoder. Dessutom måste vi betala en slags straffskatt på 51 cent per liter för att flaskorena inte ingår i ett retursystem. De stora läskedryckstillverkarna vill ju

inte ha med oss, och på lilla Åland är det omöjligt att bygga upp ett eget retursystem, säger Olle Dahl.

Några fler enbär?

Kökarkonstnären **Alf Jansson** har designat etiketterna på flaskorna och företagets egen logo. Lika genuina, om än inte kanske Ålandsanknutna, är trälådorna som tre stycken flaskor förpackas i och säljs som till exempel julklapp. Trälådorna är gjorda av fängelsekunder från ett fängelse i närheten av mustriet.

– Jag såg fängelset och tänkte att de som sitter där säkert har gott om tid att tillverka

trälådor åt oss. Det var inget problem, säger Olle Dahl.

Produktutvecklingen pågår ständigt. Då Nyan bjöds på ett glas röd glögg diskuterar Siv Blomsterlund och Olle Dahl livligt smaken.

– Nästa år sätter vi nog ett par enbär till i receptet, säger Siv Blomsterlund.

– Det finns ingenting jag vill ändra, det är perfekt, säger Olle Dahl.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Gäller t.o.m. 6/11

Samla till Mariskooli-skålar!

När du handlar hos oss får du samlarmärken som ger dig -50% på de urtjusiga klassikerna. Som Plussa-kund får du dubbelt antal märken. Börja/fortsätt samla och lös ut dem till dig själv eller som gåva! Samlandet pågår t.om 30.11. 2006. Sista dagen att köpa loss skålarna är 18.12.2006

Grisstek

i bit kg **5,50**

Strimlat griskött

..... kg **5,95**

Nöt yttre filé

i bit, Popsi kg **16,90**

Leverpastej

..... kg **9,50**

Pepparmedwurst

i skivor, Kotivara .. kg **13,35**

Hemvete

300 g, Hembagarn .. st **1,00**

Sockerkringla

Ålandsbagarn st **0,50**

Gröna vindruvor

Italien kg **2,49**

Gurka

Spanien kg **1,49**

Äpplen Royal Gala

Frankrike kg **1,49**

PLUSA

FÖRMÅNER

Malet nöt- & svinkött

Atria 700 g

U Plussa-kort 3,49/ask ask **2,69**

Delikatessleverkorv

HK 300 g

U Plussa-kort 1,69/st st **1,00**

Apelsiner Navelinas

Pirkka 1,5 kg, Spanien

U Plussa-kort 1,99/påse påse **1,49**

Päron Abate/Kaiser

1 kg, Italien

U Plussa-kort 1,99/ask ask **1,49**

Carte d'Or glass

0,75-1 liter

U Plussa-kort 3,79/st st **3,49**

Frödinge tårtor

400-565 g

U Plussa-kort 5,99/st st **3,99**

Söndagsmargarin

500 g

U Plussa-kort 1,19/pkt pkt **1,00**

Sunnuntai

specialvetemjöl

2 kg

U Plussa-kort 0,89/pkt 2 pkt **1,00**

Omo tvättpulver

1,35 kg

U Plussa-kort 4,69/pkt pkt **4,19**

ZERO kylarvätska

(koncentrat)

3 liter ... **7,60**

10 liter ... **22,50**

ProLine spolarvätska

Tål ner till -36°

3 liter ... **3,90**

Lördag 4.11 Alla helgons dag **STÄNGT**

Fiskboden

Henrik Andersson
tisdagar & fredagar 10-17

PLUSA

allt
du behöver
-ändå klöver över-

BYGGLAGRET.: VARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16
VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

MARKET ERIK MATTSSON

GODBY, TEL. 43250, LANTBRUK 432542, JÄRNAVD. 432543

Begagnade bilar på

Åland

Citroën Xantia 1,8 SX HB -99

Medkörd: 98 000 km
Fjärrstyrt centrallås, dimljus, auto-matisk klimatanläggning, motorvärmare med coupéuttag, löstagbar dragkrok, vinterdäck på fälg, takbågar medföljer, mp3 cd/radio, 4 x airbags, abs, fullständig servicebok, ålandsåld, eurogaranti

Pris: 9.550€

Volvo S70 2,4 Classic Aut (170hk) -00

Medkörd: 90.000 km

Pris: 18.950€

Honda Accord 2,0 4d -91

Medkörd: 250.500 km

Pris: 3.950€

Volvo 940 4d -95

Medkörd: 180.500 km

Pris: 7.450€ dragkrok

Volkswagen Golf Variant 1,4i -00

Medkörd: 113.000 km

Pris: 11.650€

Chrysler Grand Voyager 2,4 -99

Medkörd: 125 000 km

7 pers. 2 x airbags, cd/ radio, sommar o vinterdäck, dragkrok, fjärrstyrt centrallås, elhissar, elbackspeglar, motorvärmare m cupéuttag, takrails, tonade rutor, nyservad. Eurogaranti 12 mån. **18.500€**

Pris: 16.950€

Uppgårdsvägen 18
Bilförsäljning: vardagar 9-17, lör. 10-13, tel 12 551
Reservdelsförsäljning: vardagar 8-16, tel 12 552

Citroën Picasso -02

Med data.

Medkörd: 102.600 km

Pris: 14.900€

Opel Astra sport

Farmare 1,6 16V -98

Medkörd: 117.500 km

Pris: 8.900€

**Solskyddsfilm
montering vecka 46
13-17.11**

Hos oss får du bra bilfinansiering

med A1-finansiering.
20-25% handpenning upp till
60 månader kredittd och
MAX 4,9% ränta.

**DAN'S BIL
& solskydd**

G. godbyvägen 11,
tfn 018-17325

VW Golf 1,4 -03
Medkörd 99.000 km
Aircondition, S+ V-däck
Pris: 12.900:-
Volvo V40 2,0T
Greyline -99
Medkörd 124.000 km
Mycket välutrustad.
Pris: 13.900:-
Opel Vectra 2,6 V6
Caravan -02
Medkörd endast 63.000 km
Mycket välutrustad.
Pris: 17.900:-

Ford Escort 1,6 2d Sedan -92

Medkörd endast 110.000 km

Servo-styrning, kasettradio, sätesvärmare, helt nya dubbade vinterdäck.
ålands-bil, servicebok (kamrem bytt)

Slumpas Pris: 1.700€

ERbilab

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

**Vill Du känna dig trygg och säker
när Du köper en begagnad bil?**

**Vi bilhandlare ger Dig den
köptryggheten - handla Åländskt!**

Ford Escort 1,6 farmare -99

Medkörd: 122.000 km

Pris: 7.900€

Peugoet 206 3D -99

Medkörd: 75.000 km

Pris: 7.700€

Nissan Almera 1,8 Sedan -04

Medkörd: 74.000 km

Pris: 15.600€

Opel Corsa 3D 1,2 -97

Medkörd: 223.000 km

Pris: 3.600€

Opel Vectra 2,0 -00

Medkörd 74.000 km

Sommar + vinterdäck, CD/radio, fjärrstyrt centrallås, elhissar, elspeglar, airbag, dragkrok, 1 ägare, regelbunden service, snygg.

Pris: 13.200€

- Vägen till en bra affär -

BILHALLEN

Elverksgatan 7, Tel *19 800 Fax 527 735
Stanley 527 720, Niklas 527 722

Toyota Avensis 1,8 VVT-I STW -02

Medkörd: 63.000 km

Pris: 19.200€

Volvo S-70 2,4 10V (140hk) -98

Medkörd: 133.000 km

Pris: 13.950€

Mercedes-Benz C 180 -95

Medkörd: 58.500 km

Pris: 14.500€

Ford Galaxy 2,3 GLX -00

Medkörd : 92 000 km

7-pers. automat, sommar-vinterdäck, radio-CD, eut klimat, elhissar fram o bak, dragkrok, elspeglar, dimljus fram.

Pris: 19.700€

**MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN**

Västra utfarten

Tel. *5252, Tom Enestam 525 303,
Tony Sommarström 525 309

**Bilar med
5 års garanti!**

ZEBRA BIL
www.zebrabil.ax

**LEDIG
ANNONSPLATS!**

Kontakta vår
annonsavdelning
Tel. vxl 23 444 eller
annons@nyan.ax

CHAMPION

VINDRUTETORKARE

DAX

DELAR MED FÖRDELAR

Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210
vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

**Neste
Futura**
Europas
renaste bensin
Bäst i test
**Håller din
motor sotfri**

- för en renare miljö -
VÅTRÄ MACKEN
Neste Godby
- hjulen rullar vidare

KÖPTRYGGHET - HANDLA ÅLÄNDSKT!

Seglar in i finrummet

Volvo är sedan flera år ett premiummärke inom Ford-koncernen. Men det har inte varit lätt för helyllesvensken att ta plats i klassen med känsla av lyx och exklusivitet. Gamla toppmodellen S80 nådde aldrig dit, men nu finns förutsättningarna att segla in i premiumklassen med nya S80.

Nyan PROVKÖR

Det har också varit Volvos uttryckliga mål, att skapa en fyradörrars sedan som matchar framförallt tyskarna Audi, BMW och Mercedes. När man målet? Svårt att säga efter en provkörning, men svenska motorjournalister (som kan tänkas ha känslomässiga bindningar till märket) har i huvudsak varit positiva, även om invändningar finns. Prismässigt har Volvo lagt sig lite under konkurrenterna, men med vårt bilskattesystem hamnar man ändå en bra bit över 50.000 euro för den billigaste modellen efter att man valt till åtminstone ett par utrustningspaket. Och det är också den billigaste varianten som provkörs, med Volvos 2,5 liters femcylindriga turbomotor och det dyraste utrustningspaketet Summum.

Flera motorer

Det är främst valet av motor som styr priset, i topp finns V8:an, samma Yamaha-motor som finns i XC90, medan de två dieselmodellerna räknas bli storsäljare på kontinenten. Där emellan finns också en nyutvecklad rak sexa. Den femcylindriga motorn är fullt tillräcklig på våra vägar, det är väl egentligen bara på tyska Autobahn som mera motor behövs om man skall hänga med i premiumklassen som snabb långfärdsvagn. Miljömässigt är den stora bilen förstas ingen höjdar.

Modernare

Nya S80 ser avgjort mycket modernare ut än föregångaren, slankare och stilfullare, trots att den vuxit i storlek med några centimeter både på längd, bredd och höjd. Volvo-dragen finns ändå kvar. Interiört känner man också igen volvo-dragen från senare modeller som S40 och V50 med den slanka mittkonsolen. Tanken är också att det skall vara enkelt och avskalat. Skandinavisk design, enligt Volvo. Visst, den tanken kan man köpa, och kvalitetskänslan i materialen ligger inte efter konkurrenterna. Utrustningsmässigt finns det också en hel del på listan förutom de tre paketen.

Varnar

Säkerhetsmässigt kan man plocka på en adaptiv farthållare som varnar när man kommer för nära ett framförvarande fordon och också kameran i backspeglarna som varnar för fordon i det blindasynfältet snett bakom. Tyvärr har Volvo valt att inte plocka in systemen som standard, trots att man vill framstå som föregångare på säkerhetsområdet.

Vind i seglen. Nya S80 har möjligheter att ge Volvo lite vind i seglen när man styr mot konkurrenterna i premiumklassen. den nya modellen ser modernare och slankare ut i linjerna än föregångaren, trots att ytermåtten vuxit. en enkel avskalad design präglar innetrymmena och kvalitetskänslan i materialen är högre än tidigare.

Foto: ULF WEMAN

Även om nya Volvon inte är krocktestad av Euro NCAP, får man räkna med att den ligger i topp säkerhetsmässigt och får sina fem stjärnor så småningom.

Lite lyxig

Visst känner man sig lite lyxig bakom ratten på den nya volvon, läderklädsel, förarstol som är elstyrd med tre minnen, snygga instrument som ger kördata i mitten medan visarna tycks sväva fram i kanterna och en lättstött farthållare. Det finns också hyggligt med avlägsplatser med mit-tarmstöd med fack, mugghållare och ett litet gömställe bakom mittkonsolen.

Volvos stolar är erkänt bekväma, men jag saknar ett fastare sidostöd. Nu känns det som om jag halkar runt på lädret i kurvorna. Startknapp tycks bli standard på allt fler bilar. Jag ha lite svårt att förstå idén. Istället för att stoppa in nyckeln och vrida om, skall man stoppa in nyckeln och trycka på en knapp intill. Det är ju krångligare. Ett nyckel-löst system är bättre. Då räcker det med trycket på knappen.

Gammal handbroms

Handbromsen med pedal till vänster och ett stort handtag för att lösgöra bromsen verkar inte fullt modernt. Snarare gammal Mercedes. En elknapp som låser handbromsen och automatisk lösgörning när man kör iväg, passar bättre i premiumklassen.

I baksätet är det lite sådär med limousinkänslan. Jodå, istället är lätt, utrymmet bra

och sätena är eluppvärmda och det finns läslampor, mit-tarmstöd med mugghållare och förvaring och genomlastningslucka, tidningsfickor på framtolornas ryggstöd och skild ventilation för sidobakfönstren.

Direktörsnivå

Så vad saknas då? Tja, det är väl bara känslan av limousine, det är mera direktörsnivå istället för stjärnstatus. Men å andra sidan är det där Volvo också lagt ribban förmodar jag.

Liten öppning

Bagageutrymmet är stort och baksätets ryggstöd kan fällas med en spak uppe vid luckans övre sida. Här finns också extra eluttag och Volvos system för att hålla shoppingkassarna på plats.

Tyvärr är luckans öppning allt för liten för att göra utrymmet rättvisa. Men en stor halykombibaklucka passar sig inte i en premiumsedan.

Blivit roligare

På vägen är S80 förstas en bekväm glidarbil, men den har också blivit betydligt roligare att köra och rappare i respon-sen i både styrning och drivlina.

Så, är nya S80 den nya direktörsfavoriten på Åland?

Vi får se, men förutsättningar finns. Den passar nog vanligt folk också som vill åka bekvämt och lite ståndsmä-sigare.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

på väg

Ulf Weman

Viltvarnaren fungerar bra

Nu har jag kört ett år och två månader med viltvisslorna på bilen. Inte en enda gång har jag tvingats bromsa in för rådjuren, till skillnad från innan då incidenterna duggade tätt. Jag har inte ändrat körstil, kör lika mycket som tidigare och på samma vägar. Möjligtvis har rådjursstammen minskat det senaste året.

Det var i mitten på augusti förra året som österbottnings Jan-Ole Stråka kom till Åland för att marknadsföra den kanadensiska viltvarnaren, som han importerar till Finland och säljer själv direkt till konsumenterna.

Själv är han märkt efter en älgolycka år 2002 och hittade den kanadensiska viltvarna-ren Hobi via bekantas bekanta.

Viltvarnaren är en liten visselpipa av plast som säljs i en förpackning på två. Den alstrar högfrekvent ljud, 16.000-20.000 hertz, så fort man kör över 50 kilometer i timmen med bilen. Djuren hör det och undviker det, men vi människor kan inte höra det. Inte heller hästar eller kor reagerar på ljudet.

De två visselpiporna klstras lämpligtvis fast under eller över backspeglarna på var sida. Sällskapsdjur i bilen hör inte visslingen, men på utsidan låter de med över 100 decibel enligt en rapport från Joensuu universitet. På 50 meters avstånd låter det med nästan 69 decibel och på 100 meters avstånd med 40 decibel. Vanligt tal låter med 60 decibel och en viskning med 30, som jämförelse.

Nu har mina viltvarnare suttit strax ovanför backspeglarna på var sida i över ett år. Jag har sluppit incidenter med rådjur eller älg. Det är bara på skogsvägen hemma som de pilar över framför bilen, men då kör jag så långsamt att visslorna inte får tillräckligt med luft för att vissla.

Däremot har vi inga visslor på andrabilen, och när jag körde med den till stan härom kvällen var det ytterst nära att det smällde med ett rådjur som sprang ut framför bilen.

Det kan förstås bero på slumpen eller andra faktorer, men viltvisslorna får nog sitta kvar på bilen. De är ju inte till skada.

Viltvarnaren kan beställas direkt från Jan-Ole Stråka på telefon 040-912 34 51. En förpackning med två visslor til en bil kostar 30 euro och köper man till fyra bilar kostar det 100 euro, plus porto.

– Jag har sålt flera tusen och ingen av dem som köpt dem har råkat ut för en älgolycka. Ingen som har kunnat prata efteråt i alla fall, för då hade jag fått höra om det, säger han.

Skräms. Den här lilla plastbiten skrämer hjortdjuren längs vägen när den visslar. En likadan finns vid den andra backspegeln. Foto: STEFAN ÖHBERG

Fakta

Volvo S80

2,5T Summum

Modell: 4-dörrars sedan

Pris provkörd bil: 56.700,- (priser inkl. lev. avgift).

Basmodellens pris: 2,5T 49.100,-

Exempel andra modeller: 3,2 (rak 6-cylindrig motor) 57.500,- / D5 (diesel) 52.600,- / V8 AWD Momentum 87.500,-

Tilläggs paket: Kinetic 2.000,- (bl.a. läderklädd ratt och växelspaksknopp, elvärme i baksätet, dimljus, farthållare), Momentum 3.500,- (Kineticutrustningen + automatiskt avbländbar innerbackspegel, kasshållare, parkeringsradar bak, regnsensor, läderklädsel, m.m.), Summum 5.800,- (Kinetic + Momentum + Bi-Xenonljus, elektriskt nerfällbara nackskydd bak, elmanövrerat förarsäte, m.m.).

Mått(cm): längd 485,1 / bredd 186,1 / höjd 149,3 / axelavstånd 283,5

Bagageutrymme: 480 l

Motor: 2,5 liter, 147 kW(200 hk) rak 5-cylindrig bensin, max vridmoment 300 Nm/1.500-4.500 varv

Dieselalternativ: D5 136 kW(185 hk), max vridmoment 400 Nm/2.000-2.750 varv (finns också med en mindre diesel 2,4D)

Prestanda: Toppfart 230 km/tim., 0-100 km/tim. 8,0 sek. - med automatlåda (D5 225 km/h / 9,0 sek. med automatlåda)

Förbrukning (blandad körning): 10,2 l/100 km med automatlåda (9,4 l/100 km - 6 vxl manuell / 7,3 l/100 km - diesel med automatlåda / 6,4 l/100 km diesel med 6 vxl manuell)

Koldioxidutsläpp: 244 gr/km (224 gr/km - 6 vxl manuell / 193 gr/km - dieselmotorn med automatlåda, 169 gr/km diesel med 6 vxl manuell) (EU-mål 2012: 120 gr/km)

Säkerhet: Inte testad hos EuroNcap, antisladdsystem (DSTC), ABS-bromsar med bromskraftsfördelning och bromsassistans, 6 krockkuddar, passagerarkrockkudden urkopplingsbar, whiplash-skydd i framtolorna, bältessträckare på alla platser, isofixfästen för barnstolar, aktiva bältespåminnare fram, strålkastartvätt, yttertemperaturmätare.

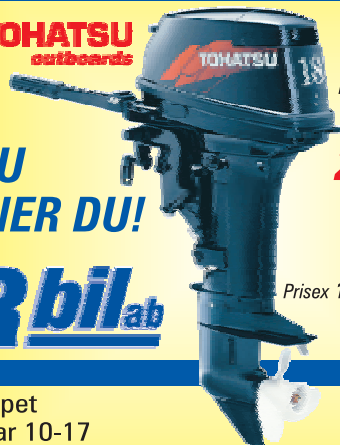

Vinterdäck

senast 1 december

Ålands
landskapsregering

ÄNNU HINNER DU!

ERbilab

Öppet vardagar 10-17

BESTÄLL

Din Tohatsu 2-taktare NU för leverans i december!

2 års garanti

borgar för den japanska kvaliteten och priserna torde vara svårslagna!

Prisex 18 hk kort rigg för endast **1 570,-**

Vikingagränd 1 A
Tfn 14 750
GSM 0400 595 732

Sport

Wahlin bland stjärnorna

GOLF. Ålands golfklubbs **Niklas Rajamäki**s adept **Lotta Wahlin** spelade i helgen på Europatouren som den här gången avgjordes i Dubai. Till tävlingen hade golfstjärnan Annica Sörenstam anmält sig, och det var också hon som till slut kammade hem segern efter totalt 18 slag under par efter tre dagarnas spel.

Wahlin inledde första dagen med ett slag över par och gick på par efter andra dagen vilket gav en delad 23:e plats. Sista dagen var något motigare och med färre greenträffar slutade hon på två slag över par vilket räckte till en total 26:e plats.

– Min målsättning inför tävlingen var topp 30, och det klarade jag ju med marginal. Med tanke på den struliga månaden innan tävlingen med både en smärtande hand och sedan en förkylning som gjorde mig sämre än tidigare i två dagar, är jag mycket nöjd, säger hon på sin hemsida och tillägger:

– Detta var dessutom min första tävling i extrem värme, så jag har fått med mig många nyttiga erfarenheter! (mt)

Tidsbrist stoppade matchraceseglare

SEGLING. Skepparen **Staffan Lindberg** och hans Alandia Sailing Team fick inte chansen att segla om en kvartsfinalplats i Allianz Match Race i San Francisco sedan det planerade återkvalet som skulle seglas efter att grupp B avslutat sina seglingar strukits på grund av tidsbrist.

Det betyder att AST stannade på en sjätte plats i grupp A varifrån de fyra bästa istället automatiskt gick vidare till kvartsfinal. **Björn Hansen** och hans Team Apport.net slutade på en åttonde plats i samma grupp. (mt)

Mörns första fullträff i Elitserien

INNEBANDY. Hannes Öhman stod för två mål och en assist då Storvreta enkelt besegrade nykomlingen IBF Älvstranden med 9-2 i söndags. Öhmans sista mål kom med fyra sekunder kvar att spela på pass av **Mika Kohonen** som därmed nådde milstolpen 1.000 poäng i karriären. Storvreta återfinns på tredje plats i tabellen.

Järfälla öppnade poängkontot i helgen efter att ha besegrat Jönköping på hemmaplan med 5-4. **Gustav Mörn** gjorde där sitt första mål i Elitserien då han satte 5-3 i öppen bur efter pass av **Erik Svenson**. Mörn noterades även för en assist. (be)

Ålands schackklubb inledde med seger

SCHACK. Ålands schackklubb inledde säsongen i Allsvenskan, division III, med seger i lördags. Ålänningarna besegrade Roslagsbro SK på bortaplan med 4 1/2-3 1/2. **Bo Boström** och **Ulf Holmberg** vann sina partier medan **Jakim Johansson**, **Christian Witting**, **Bo Karlsson** och **Niklas Johansson** samtliga spelade remier. Ålands schackklubb ligger i och med segern i den första omgången på andra plats i tabellen efter SS Gambit från Norrtälje som vann sin match med 7-1. De övriga två matcherna i grupp 2 slutade 4-4. (be)

Nya ansikten i ÅIGA:s styrelse

ALLMÄNT. Ålands öspelsorganisation höll höstmöte på Park i torsdags och tre nya ansikten valdes in i styrelsen. Nya medlemmar är **Erica Johansson**, **Mona-Lisa Wasström** och **Bengt Lindqvist** blir suppleant. Resterande i styrelsen sitter kvar. Ordförande är **Peter Enberg**. Vid mötet visades även öspelsdräkten för Rhodos fram. En dräkt som går helt i blått. (be)

Nu blickar Pekka framåt

IFK-tränaren: "Nästa år har vi ett ligalag från början"

FOTBOLL. Debutåret höll sig IFK Mariehamn kvar i Tipsligan på platsen precis ovanför kvalstrecket. Den andra säsongen blev inte det svåra året som många förutspått. Efter en mycket hedrande femteplats blickar nu tränaren Pekka Lyyski framåt.
– Nu har vi ett ligalag från första början, ifjol var det nästan panik.

En gräslig höstsäsong höll på att ställa till det för IFK Mariehamn förra säsongen. Laget klarade sig kvar i ligan på placeringen ovanför kvalstrecket. I år, efter en strålande höst med sju matcher utan förlust, slutade IFK femma i Tipsligan med 37 poäng på 24 spelade matcher fördelat på 10 segrar, 7 oavgjorda matcher och 7 förluster. Tränaren Pekka Lyyski konstaterar att det varit en mycket positiv säsong på många sett.

– Man ska alltid sträva framåt men vi vet att det kommer att bli tufft, säger Lyyski efter den fina andråröster efter säsongen 2005.

– Vi hade hela tiden haft stor tro till honom, säger Lyyski.

De två viktiga faktorerna bakom IFK:s succéår är enligt Lyyski följande:

– Vi skaffade de nyförvärv som laget behövde samtidigt som vi har utvecklat våra egna spelare.

Alltid trott på Antti

Lyyski hoppas få bibehålla den trupp han har att jobba med idag och förstärka den något. Årets nyförvärv har varit lyckade. **Justus Vajanne**, **Mats Gustafsson**, **Gabriel Petrovic** och **Peter Blomberg** har alla tagit en ordinarie plats i startelvan. Målvakten **Antti Kuismala** kom till IFK under slutet av förra säsongen och vaktade IFK:s mål vid sju tillfällen. Lyyski förklarar

Säsongen är slut. Pekka Lyyski förde IFK Mariehamn till en femteplats under lagets andra säsong i Tipsligan. Nu blickar han framåt inför år 2007 och konstaterar att IFK nu redan från början har ett ligalag att jobba med.
Foto: JONAS EDSVIK

att IFK erbjöds många andra målvakter inför denna säsong men att Kuismala varit klubbens förstaval trots att det hördes många skeptiska röster efter säsongen 2005.

– Vi hade hela tiden haft stor tro till honom, säger Lyyski.

Och att satsa på Kuismala visade sig vara helt rätt beslut. IFK-keepern har den näst bästa räddningsprocenten av de ordinarie målvakterna i ligan med sina 83 procent. Endast mästarelagets målvakt **Mikko Kavén** har bättre siffror med 84 procent. Och Antti är även den målvakt som erhållit flest stjärnor i IS stjärnliga med sina tio poäng.

– Han har gjort en strålande säsong, tycker Lyyski.

Det enda nyförvärvet som inte lyckades var MFF-lånet **Samuel Barlay** som efter ett år nu är tillbaka i Malmö.

– Barlay hade offit med

skador. Han hade, och har fortfarande, stor potential, säger Lyyski.

Bronsstriden

IFK släppte bara in 22 mål på 24 spelade matcher i Tipsligan. Endast toppduon **Tampere United** och **HJK** släppte in färre mål. Lyyski menar att hela laget försvarat bra under säsongen som gått.

– Sedan har ju backlinjen höjt sig ett snäpp, säger Pekka.

IFK-tränaren grämer sig inte över förlusterna mot FC Inter, TPS och VPS som samtliga vann med uddamålet 1-0 över IFK på Wiklöf Holding Arena.

– De spelade taktiskt rätt och vi lyckades inte göra mål på våra chanser.

Då tycker Lyyski att bägge 2-1-förlusterna mot FC Honka och 2-2 borta mot Tampere United svider mera.

– Vi spelade hyfsat bra i bägge matcherna mot Honka och vi borde ha vunnit mot Tampere United. Det var där vi missade att vara med och kämpa om bronset, säger han.

Inte i form samtidigt

Inför årets säsong var jakten på nyförvärv hektisk. Något som Lyyski menar att tog massor av energi. Tills nästa säsong börjar IFK med ett ligalag redan från början säger Pekka. Men att detta skulle vara ett maxat år för IFK:s del tycker inte Lyyski.

– Vissa spelare har inte varit i form samtidigt.

Lyyski nämner till exempel **Peter Sjölund** som var i otakt i början av säsongen men som avslutade säsongen magnifikt. Och anfallsparet **Justus Vajanne** och **David "Tulle" Carlsson** hade bägge sommartorka på målproduk-

tionen.

– Det är många saker vi ska analysera, säger han.

Ingen lätt serie

Tills nästa säsong har IFK ett farmlag i division II i och med IFFK:s avancemang. Ett viktigt steg för Finströmsklubben och Lyyski hoppas att de klarar sig kvar i tvåan.

– Det är ingen lätt serie Finström hamnat i, poängterar han.

Lyyski tycker även det är väldigt positivt att Hammarlands IK får fortsätta spela trean. Nu har åländsk herrfotboll en steg som sträcker sig från Jomala IK i femman till IFFK i tvåan.

– En optimal balans, menar Lyyski med tanke på den åländska fotbollens framtid.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Publikras trots succéår

Säsongen är över men planerna inför nästa säsong har redan varit igång en längre tid. IFK:s trygga tabellplacering har gett klubbdirektör Peter Mattsson tid att planera i god tid inför året 2007.

– Den stora utmaningen är att få ihop resurserna, säger Mattsson.

För trots IFK:s succéår med en femteplats i Tipsligan har publiken svikit. I år är snittet endast 1.838 personer per match vilket är näst sämst i ligan.

Säsongen är över för IFK Mariehamn men det betyder inte semestertider för klubbdirektör Peter Mattsson. Då IFK inte legat i riskzonen att falla ur serien har Mattsson dock redan haft ett par månader på sig att förbereda inför nästa säsong. Vad gäller spelartruppen är det idag tre spelare som har utgående kontrakt: mittfältstrion **Peter Sjölund**, **Mika Niskala** och **Gabriel Petrovic**.

– Jag ska ha ett möte med Sjölle och Gabbe i slutet av veckan, förklarar Mattsson.

I Niskalas fall avvaktar man lite.

– Han funderar lite på studier, säger Mattsson.

Resurserna i prioritet

Inför säsongen förstärkte IFK med fem nyförvärv (**Mats Gustafsson**, **Samuel Barlay**, **Justus Vajanne**, **Gabriel Petrovic** och **Peter Blomberg**) samt att målvakten Antti Kuismala, som anslöt till truppen i slutet av säsongen 2005, förlängde sitt kontrakt. Ett par nyförvärv kan bli aktuellt tills nästa säsong men räkna inte med lika många nya anskikten som i år.

– Det ser bra ut med den egna truppen och de har bevisat att de håller måttet, säger Mattsson.

Vad gäller testspelarna **Andreas** och **Tony Björk** samt **Daniel Johansson** förväntas beslut tas inom november månad. Till Jakobstadtidning säger IFK-tränaren **Pekka Lyyski**:

– Jag skulle gärna se att de kommer till IFK, de har bra möjligheter att utvecklas.

IFK:s största problem inför kommande säsong är inte

spelartruppen. Nu gäller det att få ordning på ekonomin.

– Den stora utmaningen är att få ihop resurserna, konstaterar Mattsson.

Trots att IFK gjort en fantastisk säsong i Tipsligan blev det ett rejält publikras jämfört med debutåret. År 2005 hade IFK ett publiksnitt på 2.598 personer. I år blev siffran betydligt lägre: 1.838 personer i snitt. I ligan är det endast MyPa som har ett lägre publiksnitt.

Årets bästa publiksiffra var 2.466 personer mot HJK. Botennappet var söndagens avslutningsmatch mot FF Jaro som endast lockade 1.165 personer till WHA.

Det lägre publikantalet har inte bara gett längre inkomster i "dörren". Även försäljningen i kiosk och souvenirstand har minskat.

IFK slutade på femte plats i tipsligan och agen ovanför har minst dubbel upp i budget.

– Fantastiskt med tanke på de resurser vi har, säger Mattsson om femteplatsen.

Långt framme. Klubbdirektör Peter Mattsson är redan långt framme i arbetet med nästa säsong.
Foto: STEFAN ÖHBERG

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Niskala och Petrovic mest prisade

FOTBOLL. Mika Niskala och Gabriel Petrovic var de två IFK:arna som fick mest poäng i IS stjärnliga. Mittfältarna fick 12 stjärnor var totalt under årets lopp. Etta i stjärnligan blev HJK: s anfallare **Farid Ghazi** med 23 poäng. Petrovic, som slog 75 av IFK:s totalt 103 hörnor, slutade tvåa i assistligan med sju målgi-vande passningar. (be)

IS Stjärnliga, topp 5:	
Farid Ghazi HJK	23
Roni Porokara FC Honka	21
Hermann Vuurinen FC Honka	21
Valeri Popovits FC Haka	20
Rafael FC Lahti	20

IFK:s stjärnliga, top 5:	
Gabriel Petrovic	12
Mika Niskala	12
Antti Kuismala	10
Peter Sjölund	10
Peter Blomberg	9

Justus nätade mest för IFK

FOTBOLL. FC Honkas **Hermann Vuurinen** vann årets skytteliga i Tipsligan. Detta trots att Honka-anfallaren lämnade laget för spel i norska ligan efter 17 spelade matcher räckte det för att ta hem skytteligan med 16 fullträffar. Precis som ifjol blev brassen **Rafael** tvåa. Förra säsongen delade han andraplat-sen med **David ”Tulle” Carlsson**. Bäste målskytt i IFK var **Justus Vajanne** med sju fullträffar i den grönvita dräkten. (be)

Skytteligatoppen:	
1) Hermann Vuurinen FC Honka	16
2) Rafael FC Lahti	13
3) Farid Ghazi HJK	12
4) Ville Lehtinen Tampere United	11
4) Mikko Paatelainen FF Jaro	11
4) Antti Pohja HJK	11
7) Ady TPS	10
7) Valtteri Laaksonen FC Inter	10

IFK:s interna skytteliga:	
Justus Vajanne	7
Peter Sjölund	5
Mika Niskala	3
Erik Sandvårn	3
Tommy Wirtanen	3
Mats Gustafsson	2
André Hansell	2
David Carlsson	2
Daniel Ahnström	1
Peter Blomberg	1
Jani Lyyysi	1
Gabriel Petrovic	1

Så var säsongen

IFK:s säsong 2006 i Tipsligan:	
27.4 IFK -FC Honka	1-2
30.4 FF Jaro-IFK	1-3
4.5 VPS-IFK	2-2
14.5 IFK -FC Haka	2-1
18.5 IFK -FC Lahti	1-1
22.5 Tampere U- IFK	2-2
25.5 HJK-IFK	0-0
1.6 IFK -FC Inter	0-1
4.6 KooTeePee-IFK	1-2
29.6 IFK -KuPS	2-0
2.7 MyPa-IFK	0-2
6.7 IFK -TPS	0-1
23.7 FC Honka-IFK	2-1
30.7 IFK -Tampere U	1-0
6.8 IFK -VPS	0-1
13.8 FC Haka-IFK	1-0
20.8 FC Lahti-IFK	3-0
27.8 IFK -HJK	0-0
10.9 FC Inter-IFK	1-1
17.9 IFK -KooTeePee	4-1
1.10 KuPS-IFK	1-2
15.10 IFK -MyPa	1-0
22.10 TPS-IFK	0-4
29.10 IFK -FF Jaro	0-0

10 segrar, 7 oavgjorda matcher, 7 förluster

Årets tränare. Barbro Carlsson (här i sulkyn till vänster) blev utsedd till Årets tränare och Årets travkvinna vid Ålandstravets avslutningsfest på lördagen. Foto: JONAS EDSVIK

Barbro blev årets tränare

TRAV. Det blev en stormig säsongsavslutning på Ålandstravet i helgen. Och det ruskiga vädret gjorde att många hästar från Sverige valde att stanna hemma i stället för att ta färjan över till Åland. Säsongens sista travtävling bjöd inte på någ-

ra hemmasegrar. **Linda Höijer** tog däremot två andraplatser med Jaws och Lynne. **Roald Eriksson** styrde även Västerbo Baloo som andra häst över mållinjen i lopp 5. Eriksson kom även tvåa i kuskmatchen mellan Es-kilstuna, Gävle och Åland.

Segrade i kuskmatchen gjorde **Lars-Åke Söderholm**. **Kaj Widell** och Spjutbo Twin Power tog hem Sixten Carlssons Minneslopp. Överlägsen kuschampion blev **Erik Lindegren** från Gävle med 18 segrar på 48 lopp. Vid lördagens avslutningsfest

delades följande priser ut: **Årets 2-åring:** Cinnober Sign **Årets 3-åring:** Useful Hornline **Årets 4-åring:** Yes Tomorrow **Årets äldre häst:** Tequila Zon

Ålandstravets segerrikaste 2006: Yes Tomorrow **Årets tränare:** Barbro Carlsson **Bästa åländska kusk:** Roald Eriksson **Årets travkvinna:** Barbro Carlsson. (be)

TRAV
American Afternoon, Ålandstravet 28 oktober
Lopp 1, tvilling
1) 1 Silverbucken*/Hans-Åke Johansson
Vinnartid: 1.19,2, vinnarodds: 1,86, platsodds: 1,86.
2) Fayette Noa Bell*/Hans-Ove Skogh
Platsodds: 1,93.
3) 10 Miss Mania (fi)/Göran Paulson
Platsodds: 16,73.
Strukna: 3, 4, 9.
Tvillingodds: 17,85 (1/6).

Lopp 2, tvilling
1) 6 Sandy Storm*/Håkan Eriksson
Vinnartid: 1.19,5, vinnarodds: 3,42, platsodds: 1,73.
2) 5 Jaws*/Linda Höijer

Platsodds: 1,96
3) 2 Come Out*/Kaj Widell
Platsodds: 3,94.
Strukna: 3, 4, 7.
Tvillingodds: 22,08 (5/6).

Lopp 3, tvilling
1) 8 Shibus*/Enochsson Madeleine
Vinnartid: 1.16,8, vinnarodds: 1,86, platsodds: 2,04.
2) 4 Louise Prince/Saara Jalasti
Platsodds: 2,98
3) 3 Terrakotta P.R.*/Carina Sköld
Platsodds: 2,30.
Strukna: 3, 4, 7.
Tvillingodds: 15,25 (4/8).

Lopp 4, tvilling, V5-1
1) 10 Aces Jollybob*/Ulf Rosén

Vinnartid: 1.17,9, vinnarodds: 3,47, platsodds: 6,88.
2) 12 Lass Joker*/Erik Lindegren
Vinnartid: 1.17,2, vinnarodds: 1,50, platsodds: 1,14.
Platsodds: 2,38
3) Preacher Man*/Sören Eriksson
Platsodds: 2,00.
Strukna: 2.
Tvillingodds: 31,73 (10/12).

Lopp 5, tvilling, V5-2
1) 3 Colindora*/Roland Jansson
Vinnartid: 1.18,6, vinnarodds: 17,06, platsodds: 2,92.
2) 9 Västerbo Baloo*/Roald Eriksson
Platsodds: 2,38.
3) 1 Yes Tomorrow*/Barbro Carlsson
Platsodds: 1,77.
Strukna: -.
Tvillingodds: ej tillgängligt 29 oktober.

Lopp 6, tvilling, V5-3
1) 7 Tina Cape*/Erik Lindegren
Vinnartid: 1.17,2, vinnarodds: 1,50, platsodds: 1,14.
2) 1 Lynne*/Linda Höijer
Platsodds: 2,35.
3) 2 Punter*/Ros-Marie Ohlsson
Platsodds: 4,61.
Strukna: 3, 4, 9, 10.
Tvillingodds: 16,61 (1/7).

Lopp 7, tvilling, V5-4
1) 6 Spjutbo Twin Power*/Kaj Widell
Vinnartid: 1.18,2, vinnarodds: 3,98, platsodds: 1,11.
2) 4 Puerto Cumaribo (fi)/Janne Ulmas
Platsodds: 1,93.
3) 1 Bordercall*/Roger Borg
Platsodds: 1,09.

Strukna: 2, 3, 8, 9, 10.
Tvillingodds: 24,35 (4/6).

Lopp 8, tvilling, V5-5
1) 2 Phoenix Hornline/Riina Rekilä
Vinnartid: 1.15,9, vinnarodds: 1,81, platsodds: 1,48.
2) 1 General Aubiose*/Roger Borg
Platsodds: 4,82.
Strukna: 3.
Tvillingodds: 18, 40 (1/2).

5 rätt på V5: 1.308 kronor.
Omsättning V5: 34.226 kronor.
Antal system: 736 stycken.
Total spelomsättning: 106.806 kronor.

Publik: cirka 240 personer.

Fakta

Gratispoäng för IFK

BORDTENNIS. IFK Mariehamn hade dubbel bortao-mgång i division V i helgen. I första matchen mot Sunnersta PS C1 blev det förlust 5-8. Efter de åtta singelmatcherna låg laget under med 2-6, men plockade hem poäng då man vann bägge dubbelmatcherna genom **Kjell Lindvall/Anders Hallbäck** samt **Jesper Lindqvist/Bengt Lindqvist**. I andra matchen mot Hållnäs IF B blev det några gratispoäng då IFK vann på walk over med 8-0.
- Tråkigt förstås att inte matchen kunde spelas, men trots allt viktiga poäng för IFK för att undvika risk för nedflyttning i vår, konstaterar Hallbäck på föreningens hemsida. (mt)

DART
Klubbtävling 27 oktober
1) Andreas Sjöber, 2) Jim Andersson, 3/4) Ingo Snällström, 3/4) Veronica Lampén.
Bästa utgång: Ingo Snällström 146.
Minst pilar: Ingo Snällström 15 stycken.
180: Dan-Anders Jansson, 1 stycken.

”Daja” fick ett mål bortdömt

FOTBOLL. Djurgårdens IF spelade 1-1 i bortamatchen mot Örgryte förra veckan. Ålänningen **Daniel ”Daja” Sjölund**, som spelade hela matchen, hade en boll i nät-maskorna, men målet underkändes.
Hans lagkamrat **Mattias Johnsson** fixade istället kvit-teringen för Stockholmslaget medan Örgrytes mål gjordes av **Boyd Mwila**. DIF ligger nu sexa i den allsvenska tabellen på 37 poäng. Upp till ledande IF Elfsborg är det tio poäng med två matcher kvar att spela. (mt)

DART
Joker Darts klubbävling 24/10:
Herrklass:
1) Kim Brant 2) Andreas Sjöberg 3/4) Stefan Björklund och Peter Gustavsson.
Damklass:
1) Lillian lampen 2) Anna johansson 3/4) Ve-ronica Lampén och Sandra Karlsson

Sportens

Kom ihåg

ÅSSF: Viltmål cup 1. 30+30 skott tisdag 18.30 på Bredmobanan samt jä-garklass.

ÅID-skidor: Skidläger för juniorer och seniorer 18-19 november i skid-tunneln i Pemar. Anmäl-ningar före 1 november till 49818/0457-3421606.

ÅID-skidor: Kom ihåg att anmäla dig till Idreresan 6-10.12 senast 3 november Anmälan samt info Char-lotte tfn 0457-5267037.

MSF: Årsmöte lördag 25 november på Club Marin. Stadgeenliga förhand-lingar och fri diskussion. Supé med måltidstryck och kaffe 15€. Förhands-anmälan senast 22 novem-ber, tfn 15501.

ÅFF: Kom ihåg att anmä-

la dig till grundkursen för fotbollstränare den 21, 22 och 26 november. Anmäl-ningstiden utgår den 30: e oktober. Gå in på www.fotboll.aland.fi och klicka på utbildning eller ring 16850.

ÅID-motionshockey/rinkboll: Anmälning till motionshockey/rinkboll-serien 2006-07 senast 31 oktober till ÅID:s kansli 19170. Matchtider är tis-dagar och onsdagar från 21.30 och framåt i Islan-dia.

AIK:are på Åland: Följ guldstriden på plats, vi arrangerar resa till AIK-Malmö FF söndag 5 no-vember. Samla ihop fot-bollsvänner och bekanta. Ring och boka din plats, 0457-0721934, senast tis-dag 16.00.

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444
nyan.ax

Säg vad
du tycker.
- messa nyan!
0457-323 4444
Nya Åland
☆☆☆

Räcker med varannan dag

■ **Det publiceras** lögner och dynga om personer med namn och bild i skydd av en nummer eller signatur.

Men när en gammal bil brutit mot trafikregler eller råkat ut för en bilolycka, då täcker man över registerplåten eller sätter några kryss över registernumret för att skydda de skyldiga.

Förresten borde våra lokaltidningar utkomma varannan dag så att de hinner

kontrollera sanningshalten och fylla tidningen med mera läsbart. Det står nästan samma sak i bådast utbud.

Då skulle ett tryckeri med råge räcka till för två tidningar. Kanske man i förlängningen kunde få tidningen även på lördagar och söndagar. Bättre med en bra om dagen.

Erik "Säljis" Ahlström

► LEDIGA PLATSER

VÄLKOMNA TILL NORRA ÅLAND

Finströms kommun
Källbo skola

1. Ett **klasslärarvikariat med föreståndaruppdrag** för tiden 1.1-31.7.2007 med eventuell förlängning.
2. Ett **arbetsavtal som lokalvårdare** i heltid från 1.12.2006

Upplysningar: Föreståndare Cecilia Johansson tel. 38706, 0457 5221615 eller skoldirektör Inger Rosenberg-Mattsson tel 431220
forestandare.kallbo@finstrom.aland.fi

Sunds kommun

3. Ett vikariat som **köksbiträde/lokalvårdare** i heltidsarbetsavtalsförhållande för tiden snarast 15.3.2007 med eventuell förlängning .

Upplysningar: Föreståndare Ann-Charlotte Helgas tel. 45441, 050 5949023
ann-charlotte.helgas@sund.aland.fi

Ansökningar skall vara skolkansliet tillhanda **senast den 10 november 2006** och inlämnas under adress: Norra Ålands Högstadiet, Box 2, 22411 GODBY.

► LEDIGA PLATSER

Ålands handelsläroverk driver sedan januari 2004 vuxenutbildningsprojektet "Flex-learn". Målsättningen är att utveckla kompetensförhöjande system för vuxenstudier. Flex-learn är ett EU Mål 3-projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden och Ålands landskapsregering.

Projektiden pågår fram till 31.12 2007. Utvecklingen av systemet pågår och går under arbetsnamnet "öppna gymnasieskolan".

Vår nuvarande projektpedagog har flyttat till Sverige och för en deluppgift inom projektet söker vi nu

Pedagog(er)/planerare

för att självständigt planera flexibla kurser för de centrala ämnena svenska, engelska och matematik

Till uppdraget hör att:

- analysera läroplanen och omvandla den för vuxna
- inventera utbudet av kurser utanför Åland
- bygga upp modellkurser i vår lärplattform Fronter
- uppgöra en lärarhandledning inkluderande alternativa lärobjekt
- övrig planering i anslutning till uppbyggandet av kurserna

Uppdraget kan skötas av 1–3 personer och beräknas ta 3–8 veckor i anspråk. Vi hoppas att uppdraget kan igångsättas snarast.

Lön enligt överenskommelse. (Norm: Lk A21)

Ansökningar till uppdraget som projektpedagog riktas till: Ålands handelsläroverk, projekt Flex-learn, PB 42, 22101 Mariehamn. Din ansökan skall vara skolans kansli tillhanda **senast tisdagen den 14 november kl. 12.00.**

Frågor om befattningen som projektpedagog besvaras av (föräldralediga) projektledaren Katarina Sundberg, per e-post k.sundberg@pp.inet.fi eller ledningsgruppens ordförande Peter Strandvik, telefon 0457-595 7657, peter.strandvik@handels.ax

Ledningsgruppen för projekt Flex-learn

När skall Åland hjälpa oss?

■ **När skall Åland** ta ett initiativ för att hjälpa människor som lever ett rent helvete?

Idag är jag fortfarande densamma som för 15 år sedan. Jag är en av alla människor på Åland som ständigt left under levnadsminimum, och som många andra haft många depressioner.

På Åland i dag får du ingen hjälp om du visar dej svag. Men tyvärr har Åland ingen vetskaper gällande psykiska sjukdomar eller vad en dålig ekonomi kan göra med en människa. Jag kämpar fortfarande trots sjukdomar och den svaga ekonomi jag alltid levt med. Än så länge är jag i livet.

Men när gång kommer det en gräns där människor ger upp, det är då de börjar kallas "psykfall". Människor ger inte upp utan en orsak. Det är många som växer upp under väldigt dåliga förhållanden, barn skadas mera än vad man tror av att föräldrarna separerar eller att man blir orättvist behandlad mellan syskon, även hårda ord och slag.

Sådana saker sätter spår och gör att människan får det svårare, när hjälpen inte finns eller ges. Det finns många liksom jag som många gånger fått leva 3-4 månader utan någon som helst inkomst från de sociala myndigheterna eller från annat håll.

Jag har också som många andra levt utan hjälp och utan bostad. En klok kvinna sade en gång till mej att du måste vara stark/ frisk för att vara sjuk och må dåligt. Mitt

Inget beröm för svordomar

■ **Vill ge beröm** till alla som uppträdde i Joel Pettersson-pjäsen som gavs i Tjudö skola. Alla var jätteduktiga. Och jag gillade användningen av dialekten.

Däremot vill jag definitivt inte ge beröm till författaren Joel Pettersson. Vilket vulgärt språk fullt av svordomar använda av både barn och medelålders!

Sven-Erik Karlsson

► SKOLOR & KURSER

Naturbruksskolan avser att ordna en

jaktvårds-kurs

den 16.11.2006-1.2.2007

Närmare information om kursen finns på www.landsbygd.ax/naturbruksskolan/kurser

Anmälan till skolans kansli tel. 329610 eller via hemsidan **senast den 10.11.2006.**

Ständig oro. Det lever insändarskribenten och många andra ålänningar med. Bilden är arrangerad.

Foto: STEFAN ÖHBERG

liv, som många andras, har aldrig varit en dans på rosor och kommer förmodligen aldrig bli en dans. För hur mycket man än kämpar så kommer man ingen vart.

Jag kan inte förstå denna orättvisa och denna rasism mot ålänningarna själva. Det finns så många unga som gamla som mår så dåligt och har så mycket skulder och som lever utan bostad. Jag själv har varit helt bostadslös i 9 månader och lever under minimumstandarden enligt socialens standard. Men att bli hunsad av staten, socialen och myndigheter är inte rätt roligt när det gått så långt.

En ung människa liksom mej själv lever ett liv med ständig oro och mycket skulder. Hur skall man egentligen komma på fötter om man inte får någon hjälp? Mycket klarar människan av men människan i dag är inte byggd för all stress och allt som händer runt omkring.

Jag liksom många andra lider av en så kallad sjukdom som gör att ett vanligt liv är för intensivt. Det finns så många på Åland som behöver få arbeta med sej själva innan de klarar av att göra någonting annat, men det är

något som varken stat eller myndighet inte förstår...

En vacker dag hoppas jag för min egen skull och även andras att dom och jag ska få chansen att leva ett friskt och lyckligt liv utan ekonomisk stress, oro, ångest, depressioner, och mest av allt att ha ett hem att komma till.

Det som de "rika" inte tänker på är att det alltid finns någon som har de sämre ställt. Alla har vi perioder i livet när vi känner lycka och rikedom, men det är inte allt.. Jag som andra har inte haft rikedom, ett tryggt hem, en familj eller för den delen haft möjlighet att få känslan att få det du önskar.

När du går förbi någon på gatan kanske du inte tänker på individen utan bara går förbi, men nästa gång kan du försöka tänka: Vad har hon/han för drömmar och önskningar i livet?

Jag har en hel lista med drömmar, önskningar och ideér en lista som jag inte kan uppfylla.. Men den största önskan av dem alla för mej är Att må bra både fysiskt och psykisk och känna trygghet och kärlek.

För många är det kanske

inte en så stor grej men för resten är de den största önskan de har i livet. Jag vill att allmänheten skall få ta del och förstå hur de känns att bära runt på så mycket sorg, ångest, stress och oro. Men har du någon gång tänkt att hur mycket ont en dålig människa än ha ser du alltid ett leende. Tyvärr så har mitt leende försvunnit, Jag vill inte visa upp min charad mera.

Nu vill jag att folk skall förstå hur bra dom har de som har lycka, familj, bostad och ekonomisk välmående. Ni skall vara tacksamma för de ni har, ni är lyckligt lottrade! Men tyvärr så är det så i dagens läge att hur mycket du än har vill du ändå ha mera.

Det finns även ett ord-språk som lyder: Du skall behandla andra med den kärlek och omtanke du själv söker så kommer du få den samma tillbaka.

Jag har berättat att de är de fattiga som ger till de rika och inte tvärtom. Har du någonsin stött på någon som har det riktigt dåligt ställt? Har du då inte ändå blivit inbjuden och de har bjudit ut både sitt hjärta och de lilla de har.

Om alla skulle ha lika gott hjärta vore Åland ett paradiset och Åland skulle hjälpa sina egna att leva. Då skulle det aldrig mera finnas människor som går utan mat och utan kläder. Att vädja om hjälp är lika hopplöst på Åland som att prata med sitt eget skosnöre.

Jag hoppas att de finns många därute som har ett hjärta och vet hur man använder det på rätt sätt. Hjälp dina medmänniskor. Stå vid deras sida trots regn och storm.

Mvh

Som lever på hoppet

Biogas som förnyelsebar energi

■ **Vi kommer** att få en rejäl baksmälla om vi inte anammar den gröna politiken. Moder jord tål nämligen inte hur mycket som helst. Den gröna politiken utgår från en vision om ett radikalt annorlunda samhälle än dagens.

Det handlar om ett samhälle som är ekologiskt hållbart, inte bara här i Sverige utan i hela världen. Men främst handlar den gröna politiken om ta hänsyn, läs ha solidaritet med människor, naturen/ekologiska system och djur.

Nittiofyra procent av Sveriges trafik och transporter drivs med fossila bränslen. Det är uppenbart att detta inte kan fortsätta. Det finns redan i dag smarta lösningar. På Gotland finns en uttrycklig efterfrågan på biogas som fordonsbränsle hos några av öns taxiföretag och transportföretag.

Så fungerar också en god ekonomi tillgång och efterfrågan alltså konkret; blir vi många aktörer som efterfrågar en produkt skapar det ett hyggligt underlag för

profit för den som kan tillhandahålla produkten.

Jag med flera anser att vi måste ta vara på alla möjligheter till förnyelsebar energi och bryta de fullkomligt tokiga vi nu håller på med. Jag anser själv att biogas är ett utmärkt alternativ. Bland annat därför att vid framställning av biogas erhålls en tämligen luftfri restprodukt som kan användas som gödsel. Därmed kan användningen av konstgödsel minska. Eftersom fossilt fosfor inte är förnybart är det nödvändigt att återföra organiska restprodukter till åkermarken och därmed sluta kretsloppen.

Om eller mera när vi bestämmer oss för att satsa på biogas kommer nya gröna arbetstillfällen. I förlängningen kommer det gå att exportera både tillagnade kunskaper och produkter inom fältet. Svenska gasföreningen bedömer att tillverkning av biogas kan ske i 300 anläggningar och medföra 60.000 nya arbetstillfällen bara i Sverige.

Det är också viktigt att stöd-

ja forskning och utveckling, stödja alla möjliga tänkbara alternativa drivmedel och att stödja tillverkning/forskning av nya smarta miljöfordon. Det finns också bara en sanning när det gäller att få ny fart på ett lands ekonomi, nya innovationer. Det fina med biogasen är att den tillhör en sådan lösning som vi ser kommer att fungera om vi satsar fullt ut. Etanol och rapsolja är andra alternativ liksom välgas men mest tror jag själv på biogas.

Om biogas ersätter oljeprodukter och detta i sin tur minskar klimatpåverkan och samtidigt minskar den sårbarhet oljeimporten har – minns inte minst oljekrisen 1973 – varför satsar vi då inte fullt ut på biogas? Jag ser biogasproduktion och -distribution som ett mycket klokt sätt att närma sig visionen om ett långsiktigt hållbart samhälle något som Miljöpartiet de Gröna alltid satt som prio ett.

Dag Ståhle

Författare/Offshore Printing Brokerage/Leg sjuksköt

TV-programmet

tisdag 31 oktober

7.00 Gomorron Sverige [68916035]
10.30 UR-program [7158344]
10.30 Makalösa monu-
ment (R) [4509] **11.00** Sko-
lakuten (R) [5238]
11.30 Orden med Anna Charlotta (R)
[8325] **12.00** Vetenskap – universum i
provrör (R) [9054]
12.30 Jorden – kropp, kraft och kemi
[6561]
13.00 Rapport [64325]
**13.05–14.05 Med Vesuvius som
granne (R)** [6622986]
15.20 Brita i grosshandlarhuset
FILM [5180035] Svenskt drama från
1946. Torpardottern Brita får plats som
hembiträde hos en grosshandlarfamilj
i Stockholm. Hon blir förälskad i sonen
i huset. I rollerna: George Fant, Eva
Dahlbeck, Åke Grönberg.
17.00 Rapport [43054]
17.10 Gomorron Sverige [504054]
Gäster och debatter från dagens sänd-
ning i sammandrag.
18.00 Bajo el cielo de Madrid [40509]
UR. España y el islam. Även 1/11, 3/11
och 5/11.
18.15 Le Maroc qui bouge [7870528]
UR. Je rêvais d'aventure.
18.25 Les petits animaux sauvages
[4424967] UR. Momo, l'orang-outan.
18.30 Krokodill [8141]
Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [3035]
19.00 Myror i brallan [412]
19.30 Allt och lite till [783]
20.00 Bobster [696]
20.00 Lilla Aktuellt – kortnyheter
[86238] **20.05** Trackslistan [567238]
20.30 Rapport [967]
21.00 Uppdrag granskning [32073]
Samhällsprogram. Del 10 av 16.
22.00 Poliser [38257]
Svensk dramaserie från 2006.
Del 7 av 8. Även 5/11.
23.00 Argument [29509]
Debattprogram. Del 7 av 14.
0.00 Rapport [88791]
0.10 Kulturnyheterna (R) [9278333]
0.20 Kobra (R) [6907555]
Kulturmagasin. Även 5/11.
1.05 Yizo, yizo (R) [8001913]
1.30–7.00 SVT24 [15991081]

10.30 24 direkt [61577967]
16.00 Anslagstavlan [49764]
16.05 Fråga doktorn (R)
[1787257]
16.50 Gunnels gröna (R)
[7742783]
17.20 Race (R) [10561]
17.50 Hockeykväll (R) [84073]
18.20 Nyhetstecken [3409509]
18.30 Oddasat [82144]
18.45 Utiset [9101219]
18.55 Regionala nyheter [3685035]
19.00 Aktuellt [95162]
19.15 Go'kväll [807948]
Magasin.
20.00 Kulturnyheterna [67615]
20.10 Regionala nyheter [4465122]
20.30 Musikbyrån (R) [6899]
Musikmagasin. Del 1 av 10. Med
anledning av att SVT fyller 50 år dyker
”Musikbyrån” ned i arkiven för att se
hur SVT:s musikbevakning har sett ut
genom åren.
21.00 Säsongsavslutning: Babel [1580]
Litteraturmagasin. Del 8 av 8. Möte
med den brittiska författaren Sarah
Waters. Kristina Lugn, ny akademile-
damot, gästar studion. Vem var egentli-
gen Peter Weiss? Även 4/11.
21.30 Programstart: Arty [7391]
Konstmagasin. Samtal och diskussio-
ner om konst. På servicehemmet Vä-
duren har de boende fått låna ett verk
av Sophie Calle. Möte med Alejandra
Lundén. Del 1 av 8. Även 1/11 och 5/11.
22.00 Aktuellt [31238]
22.25 A-ekonomi [4228509]
22.30 Toppform [6035]
Hälsoprogram. Kocken Sara Begner
hjälper Ida och Tobbe att byta den dag-
liga pizzan mot grönsaker. Del 3 av 10.
23.00 Nyhetssammanfattning [37509]
Utrikes, inrikes och regionala nyheter.
23.03 Sportnytt [300046257]
23.15 Regionala nyheter [9674290]
23.25 Väder [4283883]
23.30 Human nature [4232325]
FILM Amerikansk komedi från 2002.
När Lila och Nathan går i skogen
upptäcker de en man som av sin far
uppfostrats till att leva som en apa i
vildmarken. I rollerna: Tim Robbins,
Patricia Arquette, Rhys Ifans.
1.05–1.35 Filmkrönikan (R) [4949642]

7.30 Ed, Edd & Eddy [758344]
8.00 Masken [759073]
8.30 Simpsons (R) [3641870]
9.55 Oprah Winfrey show
[7356238]
10.50 Våra bästa år (R) [6797219]
11.40 Everwood [1978580]
12.30 Ensamma hemma [4364677]
13.25 Lyckochansen [4119306]
13.50 Våra bästa år [1507306]
Även 1/11.
14.40 Oprah Winfrey show [8831122]
15.35 The Bondi beach block [1879054]
16.30 Från koja till slott (R) [531764]
17.30 Cityakuten [8519783]
Även i natt.
18.25 Nanny [975219]
18.55 Simpsons [332580]
Amerikansk tecknad komediserie från
2002-03. Även 1/11.
19.25 Du är vad du äter [676122]
Brittisk realityserie från 2006. Del 17 av
18. Denna gång attackerar Gillian Eng-
lands största ölbrickare. Nu har han till och med fått diagnosen
diabetes.
19.55 Update [7121967]
20.00 Extreme home makeover
[734764] Amerikansk inredningsserie
från 2004. Del 2 av 2. James Dolans
förlorade synen efter en skottlossning
och har därför svårt att renovera och
fixa huset.
21.00 Direkt: Rosa bandet-galan
[173899] Svensk galaunderhållning. Till
förmån för bröstcancerforskning För
tredje året i rad direktsänder TV3 Can-
cerfondens Bröstgala.
23.00 Vanished [660870]
Amerikansk kriminaldramaserie från
2006. Del 3 av 13. Utstyrd med kablar
och trådar, sedan FBI håller vakt,
försöker menatorn att överlämna en
lösensumma i Atlanta.
0.15 Cityakuten (R) [7874913]
Amerikansk dramaserie från 2001.
1.10 Sex and the city [5682994]
1.40 Navy CIS (R) [8161888]
2.35 Drew Carey show [9592994]
3.05 Drew Carey show [7931265]
3.35 CIA-the agency [9478197]
4.25 Presidio Med [9479826]
5.15 Floor filler [9311802]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [1166449]

6.50 Nyhetsmorgon
[50346144]
**11.00 Nyhetsmorgon efter
tio** [279073]
12.30 Pussel [4362219]
13.25 Hem till gården [904572]
13.55 Nyheterna [3464677]
14.00 Direkt: Dagens rätt [849696]
14.25 Nya tider [283561]
14.55 Ordjakten [8850257]
15.50 Nyheterna [2919141]
15.55 Martha [1857832]
16.50 Lattjo lajban: Totally spies
[8540412]
17.15 Doktorn kan komma (R) [419493]
18.10 That '70s show [353412]
18.45 Förkväll [4434764]
18.55 Lokala nyheter och väder
[7582967]
19.00 Förkväll, forts [284870]
19.50 Lokala nyheter [8725967]
**20.00 Nyheterna och ekonomi-
nyheterna** [775986]
20.30 Trälen [774257]
Svensk realityserie från 2006. Del 7.
21.00 Äntligen hemma [361832]
Svenskt inredningsprogram från 2006.
Del 6 av 12. Martin tipsar om hur man
kan spara pengar genom att täta dörrar
och se över kyl och frys. Även 4/11.
22.00 House [122621]
Amerikansk dramaserie från 2004-
05. Del 9 av 22. House går emot både
läkarna på sjukhuset och en patients
önskan om att slippa livsuppehållande
åtgärder.
22.55 Nyheter [5995829]
23.35 Alias [628054]
Amerikansk thrillerserie från 2005. Del
14 av 17. Sydneys pågående fejd med
ärkefiende Anna Espinosa tar en ny
vändning när ett mystiskt datachip hit-
tas inuti Renée. Även 4/11.
0.30 Anna Pihl (R) [2588371]
Danskt kriminalserie från 2006.
1.20 Trälen (R) [6012420]
Svensk realityserie från 2006.
1.45 Lost (R) [3351739]
2.30 Joe Renato (R) [1721772]
3.10 Nattöppet [1783884]
4.15 House (R) [2665197]
5.00 Will & Grace (R) [7027159]
5.25–6.50 Nattöppet [92852333]

17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Loppshop
Fanny förbereder Hallo-
ween och Testloppet testar
ansiktsfärger.
17.45 Buu-klubben
Matti tittar med dig bland annat på
Kossan Connie, första delen av Olle,
Olivia och Dracula och på Maggan och
Måns.
18.15 Tv-nytt
18.30 Krönikan
Dansk dramaserie om efterkrigstidens
nya generationer. Del 5 av 22. 1951. Eriks
nya tv-fabrik är en succé, men han tar
stora risker. Palle försöker nå fram till
Sos, men Viggo Valentin hinner före. E
19.30 Människans vägar
Del 10. En adelsfamilj från Ukraina
hamnade i Polen efter den nya gräns-
dragningen enligt Jaltakonferensen,
men största delen av familjens egen-
dom blev kvar på andra sidan gränsen.
20.00 Tv-nytt
20.20 Strömsö
Fritidsmagasin om bland annat mat,
trädgård, hobby och verkstad.
21.00 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
**21.30 Scener ur en separation
– Minus och Blondie**
Slagfärdiga som seriefigurer lever
Minus och Blondie i sin bubbla och vi
får följa med hur dessa två udda karak-
tärer tacklar samlivets stora och små
problem. Via tidsklipp får vi en inblick
i olika skeden av deras förhållande.
Skiljas för evigt? Börja på nytt? Resa?
Söka vård? Frågorna haglar och proble-
men hopar sig för de udda figurerna
Minus och Blondie i Anders Slottes
nyskrivna relationskomedi. Både tit-
tarna och de medverkande blir tagna
på säng. Filmen är inspelad i Jakobstad
och i rollerna ser vi Anders Slotte och
Birthe Wingren.Manus: Anders Slotte.
Producent: Henrik Thorson.
**22.00–23.30 Nero Wolfe: Röst
bortom graven**
Amerikansk deckarserie. Del 6 av 19.
Nero Wolfe åtar sig ett kvistigt fall som
utspelas bakom kulisserna i den ameri-
kanska affärs- och industrivärlden. En
försvunnen diktafonrulle är nyckeln till
hemligheten.

**5.55 Ettans mor-
gon-tv** [89448431]
**9.15 Läkarna på
landet** [4935783]
Partners.
**10.15–10.30 Finsk
skol-tv: Ekofacket** [9160493]
Del 6 av 6. Fotografera naturen.
11.00 Tv-nyheter [93734]
**11.05 Utbildning, dagföreställ-
ning: Våra barn 4-6** [5136580]
När behövs specialpedagogik
för att stöda barnets utveckling?
12.35 Go Yoyo Go [999493]
Del 23 av 26. Springtime!
12.45 Es español 2 [317615]
Grundkurs i spanska, del 10 av
12.
13.00 Tv-nyheter [59493]
13.05 Kraftverk [187141]
14.00 K-kont: Reportage [62141]
14.15 Arto Nyberg [19528]
15.00 Tv-nyheter [13851]
15.05 Mord och inga visor
[4925899]
Brittisk kriminalserie. Ormboet.
15.55 Ettans salong [9777509]
16.10 A-punkt [7716509]
16.30 MOT [3073]
**17.00 Tv-nyheter och ekonomi-
nyheter** [38122]
17.10 Rullande stenar [98764]
17.40 Nyheter på teckenspråk
[4415219]
17.45 FST: BUU-klubben [18528]
Med Matti.
18.15 FST: TV-nytt [117702]
18.30 Nyhetsrubriker [47412]
18.35 Loppis Redesign [1762290]
Terhi Simola är programvärd i
andra upplagan av Loppis.
19.10 K-trappan [8093122]

**20.00 En sann historia: En
fiskehistoria** [764]
Yrkesfiskarnas livsvillkor be-
gränsas av sälar, storskarvar och
EU, men
Ronald Holmström tycker ändå
att fiskaryrket är det bästa i
världen.
20.30 Tv-nyheter och väder
[70677]
20.55 Sportrutan [6110290]
21.00 Regeringens man [3448031]
Vapeninspektören i Irak David
Kelly begick självmord då han
blev misstänkt för förfalskning
av information på regeringens
befallning. Vem bar ansvaret för
Kellys död?
22.50 Tv-nyheter [4291431]
23.00 Kulturnyheter [79073]
23.05 FST: Kvällsnytt [1763986]
23.10 Ny film: Bang! [1762257]
I kortfilmen av Jari Haanpää
spelar Rea Mauranen en rädd
kvinna som förskansat sig i sin
bostad och som beställer ett
vapen.
23.15 Ny film: Sonja [8881696]
Kirsi Liimatainens film är en
utvecklingsskildring om Sonja,
16 år. Sonja förälskar sig i sin vän
Julia, men vet inte hur hon ska
berätta om sina känslor.
0.30–0.40 Euronews [8792536]

6.30 Ylekax [96473764]
10.00 Revolver [25257]
11.00 Dolt ord + Spelpåse
[89431]
12.00 Tellus-frågesport [22493]
12.35 Dagens rubriker [9543073]
13.30 Chefen sliter [2257]
14.00 Förträffliga finländare [3986]
14.30 Rantasuo raatajat [422122]
FILM Finsk drama från 1942. I rollerna: Ansa Iko-
nen, Eino Kaipainen, Toppo Elonperä. Regi: Orvo
Saarikivi.
16.00 Superfarmen [3122]
16.30 Drake & Josh [15783]
16.55 Puss och kram, Felix [9500832]
17.20 Lilla tvåan [43899]
17.50 Regionala nyheter [3402696]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [32621]
18.15 Tvåans höstväder [3699238]
18.20 Akuten [387580]
19.00 I Paavolainens fotspår (R) [4054]
**19.30 Långt från trädet: Kaarle och Markus
Nordenstreng** [16967]
Sonen till professorn som gjort internationell kar-
riär blev rockmusiker. Familjen tog det hårt när
Markus avbröt sina studier för musikens skull.
Å andra sidan var Kaarle sällan närvarande när
sonen var liten.
19.45 Nikolaj och Julie [1135493]
Nikolaj håller på att få sitt liv i balans men Julie
mår inte bra och saknar Nikolaj.
20.35 Djuren i mitt liv: Hunden eller jag? [822677]
Max ser ut som en charmerande setter men utse-
endet bedrar. Han lortar ner och räkningarna från
kemtvtätten är skyhöga. Hur får man bukt med
hundens underliga beteende?
21.00 Aktuella tvåan [70829]
21.35 Mästarnas liga i fotboll [3761325]
Refereras i flerljud av Juri von Bonsdorff.
0.00 VM i rally: Australien [62772]
1.00–1.45 Musik-tv [1684772]

6.25 Godmorgon Finland [85136509]
9.10 Vinstpotten [5266257]
10.10–12.10 Köpkanalen [3249764]
14.05 Nallen i det blåa huset
[3914615]
14.30 Brorsan är ett geni [588073]
14.55 Vinstpotten [579870]
15.25 Intensiven [6925257]
16.20 Matstället (R) [532144]
16.35 Vinstpotten [2224493]
17.00 Emmerdale [282851]
17.30 De vackra och de djärva [292238]
18.00 Sexans nyheter, väder och sport [559031]
18.15 Nöjesnytt [889967]
18.30 Fräscha upp hemmet [201986]
19.00 Sjuans nyheter [288580]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [945122]
19.25 Dagens väder [2889325]
19.30 Dolda liv [707801]
20.00 OC [119782]
Amerikansk dramaserie. Bekännelsen. Marissa
hjälper Johnny att repa sig efter bilolyckan och
tillbringar en hel del tid hos honom.
21.00 Flykten [634290]
Am actionserie. Dags för hämnd. Till Michaels
förtret har lagerbyggnaden som hade en stor roll
i hans flyktplan blivit vilorum för vakterna. Nick
och Veronica hamnar i livsfara.
22.00 Tians nyheter [808239]
22.20 Resultatrutan [8494306]
22.30 Sex fot under [5543899]
Amerikansk dramaserie. Tiden flyger. Ruth söker
tröst i syklubben. David väcker djuret i barbera-
ren. Nates födelsedag blir ingen glad fest.
23.35 Kodnamn: Evighet [6685073]
Amerikansk actionserie. Tawrens. Ethaniel och
Laura får sig en verklig överraskning när de får
veta vem Bannigs nya hejduk är.
0.35 Nöjesnytt (R) [3582536]
0.50 Köpkanalen [7638739]
1.20–6.20 MTV3 Chatt [46468081]
6.20 Köpkanalen [91742230]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Program-
ledare: Josefina "JJ" Jansson. **6.50**
Betraktelse. Av Sune Alén. Även
18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00**
Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00**
Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00**
TT-nyheter. **9.02** Musikpaletten:
Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45**
Sagostunden. I dag lyssnar
vi till andra delen av sagan Varför
Eyvind kom först, skriven av Helena
Nyblom och uppläst av Astrid Olha-
gen. Veckans samtliga avsnitt Även
fredag 12:30. **10.00** TT-nyheter.
10.02–15.00 Mitt på dan. Pro-
gramledare: Tom Wiklund. **10.30**
Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter.
11.30 Ålandsnytt. **11.40** Musik.
12.00 Aktuellt. **12.10** Musik.
12.15 Kulturen. Även 17:45 och
lördag 10.15. **13.00** TT-nyheter
och Ålandsnytt. **13.05** Rätt skall
vara rätt. Frågetävling. **14.00** TT-
nyheter och Ålandsnytt. **14.05**
Lyssnarnas telefonönskemusik.
15.00 TT-nyheter och Ålandsnytt.
15.05 Min Musik. Red: Anders
Hallbäck. Även söndag 13:00.
16.00 Aktuellt. **16.15–17.45**
Åland i dag. Programledare: Mag-
nus Nilsson. **17.00** TT-nyheter.
17.02 Ålandsnytt. Även 18:03.
17.45 Kulturen. Repris. **18.00**
Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris.
18:15 Betraktelse Repris. **18.30–**
19.00 Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INFOKANALEN
**Lätt till fest för två
à la Forss.**
Dags för höstmiddag i det glada
köket. Men på en punkt är Kaj
allvarlig, det ska vara åländska
råvaror. Och nu tar han sig an en
riktig utmaning. Hur få rätt smak
i en rådjursstek? Mången före
honon har provat men...

Bakvänt om kommunreformen

■ **Eckerö kommunstyrelse** har besvarat Landskapsregeringens frågor om en eventuell kommunreform på Åland men anser att frågorna blivit bakvända. Det är inte geografin utan uppgiften, inte antalet kommuner utan rollfördelningen mellan landskapsnivån och kommunsektorn liksom den sammanhängande fördelningen av skatteinkomsterna som är utslagsgivande, heter det i kommunens utlåtande.

Frågan om vem som skall göra vad, är mer relevant att ställa än frågan om det finns för många kommuner i landskapet Åland, anser kommunstyrelsen i Eckerö.

Ålands Landskapsregering har i sitt handlingsprogram föraviserat en kommunreform i landskapet. Utifrån denna målsättning har också ÅSUB (Ålands Statistik- och utredningsbyrå) givits uppdraget att genomföra en förstudie inför kommunreformen. Uppdraget har bestått i att kartlägga dagens problembild och sätta in den i ett omvärldssammanhang. Åtta frågor har ställts till kommunerna.

Eckerö kommun har svarat i frågornas ordningsföljd. Frågor (något förkortade se

i övrigt Landskapsregeringens utskick 14.09.2006:

1. Finns det kommunala verksamhetsområden som med fördel kunde handhas av annan huvudman?

2. Finns det verksamhetsområden där det skulle vara ändamålsenligt att utveckla utjämningsystem med fördelning mellan kommunerna och mellan åren?

3. På vilka verksamhetsområden önskar kommunen utveckla samarbetet med andra kommuner?

4. Finns det några verksamhetsområden där kommunen i framtiden hellre skulle köpa tjänsterna än producera dem själva?

5. Andra förslag på hur serviceproduktionen inom något särskilt område kunde organiseras?

6. Vad skulle kommunen satsa på om den hade större resurser?

7. Borde antalet kommuner på Åland vara färre än idag?

8. Synpunkter på utvecklingsarbetet när det gäller den offentliga organisationen och välfärdsproduktionen?

Eckerös svar:

1. Ett antal tyngre uppgifter inom handikapp-omsorg, däribland och främst, specialoms-

orgen, bör endera förstärkas medelst samfinansiering eller högkostnadskydd alternativt överlyftas till en mer övergripande regional nivå. Detta gäller också information och marknadsföring med fokusering på turismen.

2. Utjämningsystem vore lämpliga inom exempelvis missbruksrehabilitering.

3. Inom en del av de administrativa uppgifterna, ekonomihantering, upphandling, telefonväxlar, löner, pensioner m.m. kan ett samarbete lämpligen ske. Samarbete är också viktigt ur personalfrämjande utgångspunkt och som en försäkring vid eventuella jäv i flera myndighetsområden.

Ett utökad samarbete bör dessutom ske vad gäller kommunala utlåtanden enligt tidigare beslut i Eckerö kommun.

4. Köptjänster har en tendens att fördröjas med allt fler mellanhänder.

På samma sätt fjärras den ekonomiska kontrollen över verksamheten men köptjänster är också ett praktiskt sätt att lösa både tillfälliga, och medelst avtal, mer långsiktiga uppgifter inom kommunen. För närvarande sker samverkan inom främst

högstadiundervisningen för grundskoleelever liksom inom brandväsendet inom kommunalförbund eller medelst inter-kommunala avtal.

I den utsträckning allt fler miljöuppgifter skall hanteras av kommunal nivå torde samverkan lämpligen ske på motsvarande sätt av kompetens- och rekryteringskäl.

5. Andra samverkansformer: Gemensam nämnd eller bolag.

6. Ökande resurser kommer med nödvändighet att behöva tillföras åldringsvården. Allmänt sett saknar däremot kommunsektorn

utvecklings- och planeringskapacitet. ÅSUB tillgodoser en del av det erforderliga underlaget, men kommunerna saknar här reellt inflytande över beställningar och uppgifter.

7-8. Åland har sin historiska särprägel och den unika kombinationen av både kommunal självstyrelse och landskapsregional självstyrelse med lagstiftningsbehörighet. Svaret på frågan bör inte vara teoretisk utan behovsprövad. Vissa framförallt ekonomiska vinster, torde otvivelaktigt erhållas genom kommunsammanläggningar,

(ehuru deras signifikans inte bör överdrivas) medan vissa andra förluster, främst omfattningen av det demokratiska inflytandet och möjligen lokalt engagemang skulle kunna vara det pris som betalas. Balanspunkten måste nås i samförstånd inom kommunsektorn och mellan kommunsektorn och Landskapsregeringen.

Utslagsgivande för antalet kommuner är dock den reella roll- och uppgiftsfördelningen mellan Landskapsregeringen på regional nivå och kommunsektorn liksom den därmed sammanhängande ekonomiska bärkraften och fördelningen av skatteinkomster.

Det är finansieringen eller samfinansieringen av välfärdsservicens fortsatta kostnadsutveckling och vid den av kommunernas uppgifter och åtaganden som faller avgörandet, inte primärt geografin. Frågan om vem som gör vad är mer relevant än frågan om det finns för många kommuner i landskapet Åland.

Med vänliga hälsningar

Jörgen Lundqvist
Kommundirektör

Ett sista inlägg

■ **Käre Fredrik** Gustafsson, Det här blir mitt sista inlägg i den här debatten, vi har rest ganska långt från där vi började och vi kommer inte att komma överens. I din sista insändare attackerar du, för det mesta, argument som jag inte gjorde. Jag håller helt med dig om att den brittiska staten förtryckte Irland och gjorde svälten värre med sina handlingar. Arbetslägren är ett bra exempel på detta.

Men varför var det så? Delvis var det för att de delade din syn på marknaden. Man ska inte lägga sig i. Svältens enorma skala tvingade dem att agera. Varför betalade man en lön som inte räckte till maten som de som jobbade i arbetslägren behövde? Därför att man inte vill skapa bidragsberoende. Hade man betalat en lön som räckte till maten hade många flera överlevt svälten. De som tycker att staten inte ska lägga sig i brukar inte bry sig mycket om att staten misslyckas. Det är ju bara mer bevis på att staten inte borde ha gjort någonting alls.

Jag är ingen kommunist som du verkar tro med dina referenser till svälten i kommunistiska länder, som om jag längtade dit. Jag accepterar och ställer sig bakom den fria marknaden, men inte den obegränsade fria marknaden som du verkar vara förespråkare för.

Andrew Hagmark-Cooper

Messa Nyan

0457-323 4444

● Lastbilar är tydligen en spik i foten på folk i allmänhet och sossegubben Beijar i synnerhet. Det har visat sig att dom är i vägen också när dom är i rörelse. Dom får ej köras för fort, ej heller för länge. På vissa gator och vägar kan dom ej köras då man gjort hinder. Otacksamt att vara chaufför då man sticker i ögonen på så många. Då bilen ej används bör den ej finnas enligt Beijar. Sossar brukade verka för fackanslutna FFC-medlemmar och göra deras liv och arbete drägligare och deras arbetsdag lättare. Så är inte fallet på Åland på 2000-talet. **Lib chaufför i nordost.**

● Vi söker någon som har köpt Abisko duschkabin av Byggvaruhuset. Vi har problem med monteringen. Vänligen ring 32 1 49.

● Hur länge ska det ta innan man kommer över en sån underbar tjej som dej? Tack för nästan tre underbara år, med sina bra och dåliga saker.. Kommer aldrig glömma hur vi kämpade för att få vara med varann.. Men som jag alltid sa; du är för bra för mej! Hoppas att du har det så bra som en tjej som du ska ha

det.. Kommer aldrig glömma dej! **0457**

● Oj vilken dålig organisation på barnens disneymarathon. Mycket dumt att starta alla på en gång. Tänk om de små barnen ramlar. Man kunde väl ha fortsatt enligt planen fast det blev fel först. Arrangören måste komma tidigare. Man borde kanske ge starttider för de olika grupperna så behöver inte alla komma dit till starten. **De brukar ju va bra**

● Vilket kaos! Var fanns de ansvariga när disney-minimaron gick av stapeln? Den utlovade uppvärmningen? Musse Pigg? **0457**

● Mr Pigg var bakfull i söndags..Alltså inte pigg! **Mimmi**

I gårdagens Nyan förklarade **John Holmberg**, som var med och arrangerade maratonloppet, att Musse Pigg-teamet inte hade stigit av båten i Mariehamn. De hade tydligen inte tänkt på tidsskillnaden mellan Sverige och Åland. **Red.**

● Kaj H. förvänta dig inte att nån ska gå ut med namn när inte du själv gör det. Vem är Kaj H? Det finns många på holmen. Ange ordentligt! **En annan Kaj H.**

● Men hallå! Inbjöds till WHA som VIP-gäst men

kunde inte få tevatten! Service? Mikro? **0457**

● Ke hud fle! söker ny fru. **Ke hud fle**

● Varför snyter du dig alltid inne i affären? För att dom inte ska tro att jag snor nåt. **0457**

● Pippi! Jag saknar dig. H: **Nalle**

● Har ni på Nyan missat att det var säsongsavslutning på Ålandstravet i lördags? Dun-dermiss! **040**

● Zlatan anagga vad man blir trött på att inbjudna gäster utan nåt genuint fotbollsintresse ockuperar café på WHA, och vi trogna betalande fick frysa i halvtid! **040**

● Man ser Janus båda ansikten om man tittar från rätt vinkel. **0457**

● Det blir väl som vanligt när Birkas ledning gör misstag, besättningen ska straffas. **fd**

● Varför envisas däcksfirmorna att vid hjulbyte dra åt hjulmuttrarna med så högt lufttryck (kg), så att det är helt omöjligt att lossa dem sen med hjulkors/handkraft? **040**

● F-n vad dåligt med Nyanappet! För det första annonserar ni den 30 oktober

när det är slut den 31. Och så har ni skrivit onsdagen den 3 november, det är en fredag!

– Vi beklagar att det blev fel dag i gårdagens tidning. Tävlingen håller på från 1 juni till 31 oktober. Vi har haft rapporter i tidningen nu och då, och det har funnits information på Nyans hemsida och i stadens fiskebutiker, säger **Daniel Blomster** på Nyans annonsavdelning.

● Förlåt till röd Ford vid Select-korsningen. Såg dig inte. Var en liten trött måndag morgon. Mvh **040**

● Tack till alla er som trodde på oss i Unga band-tävlingen. Tyvärr räckte inte vårt bidrag att få en plats på pallen i år. Vi ses nästa år! **Manticore > Emil**

● Ja, jag skulle anmält direkt. Men jag vart så paff och förbannad så jag glömde att ta registernumret. Tyvärr. Lätt att vara efterklok. H. **Gröna farmaren.**

● Stackars Hjonet som är född borgerlig.. Det är ju dom fula och skumma som är åt högern (rika ibland oxå)! **050**

● Heja IFK, vad fick ni av JARO för oavgjort på "lervällingen"? **040**

● Är Pontus Sandström i handels singel? Han är så

söt och hans hår gör att han ser otroligt luggig ut. Håller nån med? **0457**

● Intresserad av bonden som söker fru. Vill ha mera information. H. **Granngårds flickan**

● Martina som jobbar i baren på Arken, du är ju den bästaste bästa och gulligaste! Tack för tålmodet och det ständiga leendet! H. **Jag kom ihåg dej**

● Hehe, gnälla på Fiero..i och för sig så är dom ju rätt fula, men.. Om du själv har en snikig fattigmans-Porsche (924) så borde du nog dra ner på 'tjafs' om andra bilar..;) **0457**

● Pontiac Fiero är nog litet löjlig men den slår nog inte en Porsche. Löjligare får man leta efter! **Buick**

● Vem är den trevliga chauffören som körde oss till Stockholmsmässan i måndags? Du var jättetrevlig och rolig.. Är du manne singel.. Du liknade lite på Arafat men jag hörde aldrig ditt namn.. Puss på alla ställen.. **0457**

● Hur tänker Birka? Nu skall man sparka 30 till från båten, men ändå har man 3 intender på ett fartyg! Det är fint det, Anders! **BPA**

Nyans ros

... höstens vackraste, till hörselvårdsassistent **Patrice Karlsson** för att du kom till Ålands Hörselskadades parkurs på Havsvidden i storm, kyla och på en söndag. Ann-Christin Johansson.

... en stor famn, vill jag ge **Robert, Thobias, Thomas, Mattis, Mari och de andra "gubbarna"** som hjälpte till att knöla ut kakelugnen i söndags när jag led manfall. Och speciellt till **Johanna!** Vad vore väl världen utan dig? Camilla

...famnen full, för den fina samvaron på Sommarängen med **Kökars pensionärer.** Vi elva pensionärer från Sottunga.

...till dig som gav mig start-hjälp i Godby.. Tack för att du hjälpte mig.. Rosar gör tjejen i Sierran

...till Ålands bästa chef **Bitte** på Missbrukarvården. Tack för en trevlig fest! Kramar från hela din personal....

... till **Viktoria Henriksson** för hennes sköna attityd... från En som unnar sig av livets goda.

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

inpass

Jan Kronholm

När noll-noll känns som en storseger

Du var väl på matchen, säger man när jag kommer på jobb. Det var jag inte, sådana spänningsmoment vågar man inte utsätta sig för, men jag sov ovanligt gott natten till måndagen. Aldrig har väl ett noll-noll-resultat smakat så gott som det som åstadkoms i matchen mellan IFK och Jaro i söndags. Efter att försiktigt ha gluttat mellan fingrarna på text-tv och förstått att det gick vägen vågade jag mig på att ta en titt på tv:ns söndagssport. Såg där hur de grönvita gick an mot det röda försvaret från Jakobstad. Det var alldeles tillräckligt för mig.

Trots åtskilliga år på Åland vid det här laget så är det förstår hemlandstoner när Jaro klarar sig kvar i ligan ännu en säsong. Har just nu inte riktigt klart för mig om det blir den trettonde eller fjortonde. Men det är inte fy skam. Någon speciell relation till just Jaro har jag väl inte, annat än att det med åren blivit topplaget där hemma. I min ungdom, långt innan Jaro kom till i mitten av sextioalet, höll jag och de flesta av mina kompisar på Jakobstads Bollklubb, ett fräsigt svartvitt arbetarlag som fortfarande klarar sig hyggligt i division två har jag sett.

Ett tag var det lite inne med lag som tog namn efter sponsrande industrier och om någon undrat över namnet Jaro så är det just så. JA-RO, eller Jakobstads Rostfria blev på sextioalet ett av landets största företag inom rostfritt stål, tillverkare av allt från kastruller till enorma apparater för pappersindustrin.Företaget, som jag faktiskt en gång skrev en bok om, grundades i en liten källarlokal i slutet av fyrtioalet. Nu är det en av Europas största tillverkare av rostfria rör. Det är dock länge sedan man var huvudsponsor för fotbollslaget. Fast något band finns väl kvar. Numera ingår fabrikerna i Outokumpukoncernen och på den Jaro-spelare som syns i bild i måndagens Nyan ser jag reklam för just Outokumpu. Rättig läser jag också på en dekal på spe-larens byxben. Det är efterföljaren till Purmo Produkt, ett annat metallföretag i Jakobstad. I tiden lanserade man den berömda bågsgågen "Purmobågen", men började senare göra radiatorer. Rättig värme är numera en av de största tillverkarna av sådana i Europa. Hur det nu kommer sig så har jag i tiden också skrivit en liten bok om det företaget. Allt har ju sin historia.

Så kan tankarna gå när man dagen efter en avgörande match sitter och tittar på en pressbild. Jag ser också reklam för Halpa Halli - "Modehuset HH", som vi lite skämtsamt brukar säga och UPM, storkoncernen som driver Schaumans pappersfabrik vidare. Och min gamla tidning JT skymtar nere på strumporna... Små signaler från hembygden en rå kall måndagsmorgon när vi alla kan pusta ut.

Ålands demilitarisering en aktiv och positiv kraft

Fornstora dar. Ålands demilitarisering vilar på ett krigiskt förflutet, men har i dag ett mycket mer positivt och aktivt innehåll än den avvärjande och avväpnande utgångspunkten. Foto: STEFAN ÖHBERG

Det kanske inte är så mycket att bråka om, detta att ett militärfartyg ligger vid kaj i Mariehamn en blåsig natt i oktober. Det kanske är ett alldeles vettigt sätt att spara på våra skattepengar att välja det billigare alternativet, vilket de facto är orsaken till att robotfartyget Raahe i torsdags låg förtöjd vid Klintkajen och inte ute på havet. Å andra sidan var det en märklig och udda syn på Åland, den fyrkantiga och trubbiga formen på fartyget och den beväpnade soldat som i regn och mörker stod vakt vid landgången. Demilitariseringens tyngd är inte längre blott dess former, utan dess innehåll, och innehållet är det ålänningar tänker, känner och vill med att vara ett demilitariserat örike. Demilitariseringens innehåll är det som händer med ett samhälle som berövats eller sluppit (det beror ju på vad man tycker om det militära alternativet att reagera på olika hotbilder.

Vid ett seminarium i Stockholm nyligen talade chefen för Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) **Alyson Bailes** om Ålands demilitarisering som en positiv, öppen och aktiv regim vars betydelse ligger i det den kan åstadkomma snarare än i vad den kan begränsa och avvisa. De direkt militära hoten i vår region är avsevärt mindre i dag, liksom också demilitariseringens avvärjande effekt. Däremot, menar Alyson Bailes, är Ålands ansvar att aktivt utnyttja alla de möjligheter demilitariseringen ger större än någonsin. Samtidigt som Åland alltså som ett talande subjekt bör fortsätta bevaka demilitariseringens gränser, också genom att följa upp att robotfartyg på besök respekterar demilitariseringens gränser, så räcker inte det. Vi på Åland har en unik chans i världen att visa hur ett helt och hållet civilt samhälle fungerar och hur man utnyttjar den energi och de resurser som frigörs genom frånvaron

av militära strukturer på att svara mot de hot som ändå finns men som i växande grad är icke-militära. **Hur gör** vi det? Det ordnas förvisso seminarier och studiebesök, konferenser och diskussioner. Vi visar ett närsynt intresse för folkrätt och historia, men förbluffande lite för samtid och civilsamhälle. Kanske är det för att vi inte riktigt fattar hur märkvärdigt det är att en man med ett gevär på Åland bara kan vara polis eller jägare, aldrig soldat. Det aktiva ansvarstagande för omvärlden som Alyson Bailes efterlyser ser vi för litet av. Åland har inte, trots självstyrelsen, trots demilitariseringen och trots vårt globalt sett enorma välstånd, haft någon aktiv strategi internationellt, med några få undantag. Vi är kolossalt upptagna med att bekлага de små saker som är fel eller kunde bli bättre, men mycket sämre på att förvalta och förädla demilitariseringens positiva kraft.

Var i världen är det fullkomligt självklart att pojkar måste lära sig bädda sängen själv, utan hjälp av militärtjänstgöring? Var i världen finns det inga soldater att skicka ut på oljesanering? Var sköts sjöräddningen helt civilt, var kan konstitutionella konflikter bara lösas politiskt eller juridiskt? För oss är det vardagskunskap, men det finns platser i världen där det civila samhället är så undanträngt att man faktiskt inte vet hur vardagen ser ut när det inte står någon och pekar med ett gevär i vilken riktning man ska gå. Låt oss ta på oss ett aktivt ansvar för den gåva Åland fått genom demilitariseringen.

NINA FELLMAN
nina.fellman@nyan.ax
528 441

**KOMMENTARER
TILL LEDAREN**
www.nyan.ax

klippt & skuret

Dagens Nyheter skriver politiske chefredaktören **Niklas Ekdal** om skräcken för att inte bli sedd. "En av 70-talets hetaste artikelserier i Expressen hette "Storebror ser dig". Den handlade om hur staten höll koll på medborgarna, och den skapade en ny folkrörelse: skriv till myndigheterna och begär ut uppgifter om dig själv.

Mången byråkrat svor över kvällstidningen för detta tilltag. Trettio år senare framstår det hela som rätt idylliskt, med tanke på hur Storebrors tentakler har vuxit. Nu är vi inte bara kartlagda av den socialdemokratiska staten, Expressen Classics självklara måltavla, utan av företag, forskare, gallupinstitut, främmande stater, grannar som går in på

trådlösa nätverk, medier som suddar ut gränsen mellan offentligt och privat, hackare som hittar lösenord till webbmejl, bevakningskameror, satelliter, mikrofoner, trafikövervakare, läkare ... Integritet tillhör det förgångna. Storebrorsfunktionen är demonkratiserad. Dokusåpor och bloggar har gjort ordet privatliv obegripligt för

alla under 20. Högsta drömmen är att bli känd, värsta mardrömmen att inte bli synad. Parallellt med denna medieutveckling jackas kraven på säkerhet upp från 90 till 100 procent. Politikernas drivkrafter blir därmed att offra den sista integriteten på trygghetens altare."

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005:
7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgärdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhets tips: tfn 0457-313 4444
Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Annonssändaren: Delice Lindegren annons@nyan.ax tfn (018) 528 457
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447 stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443 prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI C-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2006
Fortlöpande helår..... 159 €
halvår..... 85 €
kvartal 44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER							
Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färgannonser		
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	fre	kl 14	
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14	
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14	
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14	
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14	
Torget: onsdagar kl 12.00.							
Tel. 0600-9-1219							

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 03.45 L	ÅBO → 17.00/18.30 → 08.00/09.10	M:HAMN 23.20 L → 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 23.30 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 → 06.00K/07.30K	M:HAMN → 23.45 → 03.35 L → 10.50
-------------------------------------	--	---

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

**OBS! Silja Europa till Åbo
ändrad avgångstid: 11.00!**

SILJA LINE

Torggatan 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006-7.1.2007

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR
Måndag-torsdag Fredag-söndag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

Jultrafiken: kontakta vår bokning!

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i Mariehamn 20 min, vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag, 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabatt.

Storag, 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! **DAGLIG LASTBILSTRAFIK** till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

Tisdag 31 oktober 2006

Dagens ålänning: "Från 500 gram - 100 kilo"

Dagens ålänning, **Maria Williams**, träffar jag på sjukhuset inne på barn- och ungdomsavdelningen.

● **Vad jobbar du med här på sjukhuset?**
- Jag är barnläkare.

● **Trivs du bra med ditt jobb?**
- Jadå, väldigt bra. Sjukhuset är fint och vi har trevlig personal. Ibland kan det bli lite ensamt här på avdelningen när vi bara är tre barnläkare. I Uppsala var vi trettio stycken, så det är ganska stor skillnad.

● **Hur länge har du jobbat här på sjukhuset?**
- Jag har jobbat som läkare av och till här på Åland sedan 1999. Jag har också jobbat i Uppsala till och från under sammanlagt fyra år.

● **Har du velat bli barnläkare sedan du var liten?**
- Nej, det har jag inte. Enligt min mamma ville jag bli städerska som liten. Läkaryrket har vuxit fram efter hand. Jag blev läkare -99 och jobbade då bland annat inom medicin och kirurgi. Genom akuten och hälsocentralen började jag sedan komma i kontakt med

Stor skillnad. Som liten ville Maria bli städerska men jobbar nu som barnläkare.

barn och kände då att det var något som passade mig. Det är kul med ett sånt varierande jobb, jag jobbar med patienter som väger allt från 500 gram till 100 kilo.

● **Så du jobbar med ungdomar också**
- Jadå, jag jobbar med allt från nyfödda till ungdomar.

● **Har du långa arbetsdagar?**
- Jag jobbat vanligtvis åtta till

fyra eller till fem. Sedan har jag ju jourer också, då kan jag vara hemma, men måste ha en sökare på mig och komma till sjukhuset senast en halvtimme efter att de sökt mig, så då är man ju ändå rätt bunden.

● **Och avslutningsvis, vem vill du hälsa till?**
- Det får bli till min farmor Doris som brutit benet.

TEXT OCH FOTO: KIRA CASÉN

Vädret på Åland

Tisdag (14) +3/-1 +2/+2 +4/+3

Onsdag (15) +1/+0 -0/-1 +1/+1

Torsdag (11) +1/-2 +1/-1 +2/+1

Fredag (7) +3/-1 +4/+1 +3/+1

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	4	m
Åbo	3	nm
Helsingfors	4	m
Stockholm	5	

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +17 cm Åbo +19 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	7:59	16:47
Helsingfors	7:39	16:27
Stockholm	7:04	15:58

Utomlands i går

	Köpenhamn	Bryssel	15	Rom	22
Oslo	4	Paris	16	Aten	15
London	15	Madrid	24	Moskva	0

Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +1sa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Torsk med örttäcke

0,6 kg torskfilé
1,5 dl persilja, finhackad
100 g västerbottensost
1 st äggula(or)
3 msk olivolja
0,5 dl ströbröd
3 dl fiskbuljong
1,5 dl vispgrädde
1 msk fransk senap
2 msk maizenamjöl
0,5 dl gräslök, hackad
salt, peppar

Sätt ugnen på 200 grader. Blanda ihop persilja, riven västerbotten, äggula, olivolja och ströbröd. Lägg ut fiskfiléerna på en smord plåt. Fördelat persiljeblandningen på fisken och sätt in i ugnen, 15 - 20 minuter. Koka ihop fiskbuljong och grädde i 3-4 minuter. Red av med maizena uttrört i lite vatten. Tillsätt senap och gräslök, smaka av med salt och peppar. Servera fisken med gräslökssås, citron och nykokt potatis.

LUNCHBUFFÉ
måndag-fredag 11.00-14.00

Tisdag 31.10
Fläskkotlett m. grönpepparsås, GL
Halstrad fisk med gräslökssås, GL
Grönsaksfylld paprika, GL

Salladsbord, 3 varmrätter, kaffe 8,50€

Arkipelag
Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

MOSSKRANSAR & GRAVDEKORATIONER 12€

Och förstås **Rykande färskt hemvete & kaffebröd** från **Annikas Hembageri** onsdagar & lördagar

ER BUTIK
ons. 14-18, tor. 14-20, fre. 14-18, lör. 4.11 stängt
Serviceg. 20, Tel. 14991, 0457 522 1649,

HÖSTNYHETER
för damer - nu även för herrar!

Regina's
TORGGATAN 12 TFN 17 111

Kanske något som pappa önskar sig till Farsdag ...

NU HAR VI grovis
Förärvsklilljare i butiken igen!

Kan användas till att suga aska, spån, vatten mm

Förläng livslängden på din dammsugare!

45,00

Välkommen!

VÄRMEKÄLLAN
Ålandsv. 88 22100 M:hamn
Tel 23 588 Öppet 10-15

-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

ARBETSKLÄDER • KLÄ DIG VARMT

Snickers

Snickers vinterjacka gråsvart, blåsvart, svart S-XXL **69,80**

Dam fleeceställ S-XL Jacka **16,10**

Byxa **14,40**

Dam microfleece S-XXL Jacka **33,30**

Herrskjorta, rutig, fleece (norm. 28,50) **18,50**

Varma sockor 1/2 års garanti, 60° tvätt **6,40**

SNICKARBYKAN
Ålandsvägen 35
Öppet vard. 9.15-17.00 lör. 10.00-13.00

ARBETSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER • ARBETSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER • ARBETSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER

Michelin ger dig vinterdäck som behåller greppet från första till sista kilometern.

MICHELIN X-ICE NORTH
Dubbdäck med extremt bra grepp och bromsförmåga på is.

Rollic Ab
Karlsbergsvägen 2. Tel 23 611

Rundbergs Bil & Service Ab
Tel 15 222

Hjälp oss bekämpa knarket!

Polisens tipstelefon

- Dygnet runt
- Anonymt
- Gratis

Tfn 08009-15 444

DATA GROUP

RICOH Aficio™ FX200

- Koperingsmaskin
- Printer
- Laserfax
- Scannar i färg

450,- inkl moms

MKAB.com
Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial